

**PROTOCOL DAVANT LES VIOLÈNCIES
MASCLISTES I LGTBIQFÒBIQUES
EN ESPAIS PÚBLICS D'OCI
A LA COMARCA DE L'ANOIA**

Coordinació del treball:

Amb la col·laboració de:

Autoria:

Finalització del treball: desembre 2021

Finançat amb càrrec als crèdits rebuts del Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes e Igualdad, a través de la Secretaría de Estado de Igualdad:

ÍNDEX

1. Presentació	4
2. Exposició de motius	6
3. Persones participants	9
4. Protocol marc	11
4.1 Objectius del protocol.....	12
4.2 Metodologia	14
4.3. Requisits i compromisos per implementar el protocol.....	17
4.4 Aproximació a les violències masclistes i LGTBIQfòbiques	21
Violències masclistes.....	26
Violències sexuals.....	29
Violències LGTBIQfòbiques.....	30
Violències sexuals i LGTBIQfòbiques en espais d'oci.....	31
4.5. Conclusions de la diagnosi	35
4.6. Implementació del protocol	41
a. Agents, rols i responsabilitats.....	41
b. Prevenció i Sensibilització.....	44
c. Detecció	48
d. Atenció.....	50
e. Recuperació i reparació.....	51
f. Circuit específic del Protocol	53
5. Resum del circuit i dels serveis de suport a les violències masclistes i LGTBIQfòbia	68
6. Seguiment i avaluació	72
7. Recomanació d'accions a promoure pels municipis	76
8. Annexes	78
8.1 Document d'adhesió al protocol	78
8.2 Proposta d'accions del protocol i Seguiment segons municipi i festa o activitat.	81
8.3 Manifest	83
8.4 Recull dels circuits	84
8.6 Infografia resum de les actuacions.....	87
8.7 Drets de les persones agredides.....	88
8.8 Fitxa recollida de dades	89
8.9 Comunicat en cas clar/ en cas dubtós	91
8.10 Full de contractació per a grups musicals.....	94
8.11 Campaña per a la prevenció i sensibilització de les violències masclistes.....	95
8.12 Glossari.....	96
8.13 Diagnosi en el marc del protocol davant les violències sexuals en espais d'oci a la comarca de l'Anoia.....	102
8.14 Bibliografia	150

1. Presentació

Ens plau presentar-vos el Protocol davant les violències sexuals i LGBTIfòbiques en espais públics d'oci a la comarca de l'Anoia, un document que neix amb la voluntat de donar impuls a la feina que s'està fent des dels ajuntaments, serveis i entitats de l'Anoia, per millorar-ne l'abordatge i la coordinació.

4

El Consell Comarcal de l'Anoia té un ferm compromís per erradicar-les, treballant per a la generació d'espais lliures i saludables en tots els àmbits, i concretament en els d'oci, espais històricament molt masculinitzats i sobre els quals cal tenir-hi una mirada específica.

Pensem que per treballar de la manera més efectiva possible és important fer-ho des d'una vessant transversal entenent la diversitat d'experiències tant de ser dona, ser persona LGTBIQ+ i les seves coexistències amb altres factors (ètnia, diversitat funcional, situació legal, edat, etc.). Les identitats de les persones són complexes i només contemplant la interseccionalitat podem prendre consciència dels eixos d'opressió o de privilegi que les travessen.

Les dones i les persones LGTBIQ+ estan fartes d'agressions masclistes, per petites que puguin semblar, i volen gaudir d'un oci lliure de masclismes, sense haver d'estar sempre alerta i amb por de ser envoltades per possibles agressors, i les desinhibicions per alcohol o drogues no poden ser cap excusa, més aviat el contrari. Cal un canvi social que garanteixi el dret de les dones i les persones LGTBIQ+, per a que puguin gaudir de l'oci sense por, sense prejudicis, perquè volen estar en llibertat i exercir-la.

Aquest treball no s'entén sense el compromís i la corresponsabilitat dels agents del territori així com de la societat en general amb la qual ens cal teixir complicitats i generar vies de col·laboració.

Volem agrair a totes aquelles persones que des de fa temps treballen perquè els espais d'oci siguin espais lliures de violències sexuals. Esperem que el Protocol, que tenim entre mans, ens serveixi com a eina per poder afrontar de manera conjunta aquesta problemàtica i dissenyar campanyes de sensibilització i prevenció per fer-hi front, així com poder detectar i atendre totes les persones agredides.

5

Aquest protocol és un primer pas, però l'entendem com un procés que just comença, i que esperem que de cara al futur es pugui anar perfilant, ampliant i treballant d'una forma cada cop més majoritària, així com consolidar i reforçar la seva aplicació.

Carme González i Anjauma

Consellera de Joventut, Feminismes i LGTBI del Consell Comarcal de l'Anoia.

2. Exposició de motius

6

Des de l'Agència Catalana de Joventut s'estan impulsant, des de fa un temps, accions de prevenció i abordatge de la violència masclista en l'àmbit laboral, social i comunitari en matèria de joventut, i més concretament des de l'àrea de gènere, activitats de sensibilització i prevenció destinades a les persones joves (eines pedagògiques sobre les violències sexuals, tallers de prevenció de violències masclistes adreçats a joves i centres educatius, formacions pels educadors/es en el lleure) i destinades a professionals i ens locals que treballen amb gent jove (equipaments juvenils, centres educatius, associacions juvenils...).

Aquest protocol s'ha elaborat gràcies al Programa d'Assessorament a ens locals: Protocols de prevenció de violències masclistes i sexuals en espais d'oci de l'Agència Catalana de la Joventut en el marc del Pacte d'Estat contra la violència de gènere.

En els darrers anys s'està posant sobre la taula que els contextos d'oci festiu són un dels espais on les violències sexuals cap a les dones i persones LGTBIQ+, gaudeixen de més impunitat. Els col·lectius feministes de base porten temps denunciant els comportaments masclistes en aquests espais, visibilitzant, definint i endreçant les diferents formes de violències sexuals que s'hi manifesten.

Sabem que les desigualtats de gènere, les violències sexuals, les discriminacions a persones lesbianes, gais, bisexuals, transgènere, intersexuals i, en general, persones amb identitats i expressions de gènere i preferències sexuals no normatives, no les podem revertir aquí en la seva totalitat. En aquest sentit, l'acció política, les Campanyes o els Protocols són una granet de sorra més en pro dels drets i de les llibertats de les persones vulnerabilitzades que pateixen aquest tipus de discriminacions i violències.

Per aquest motiu, i més enllà de l'oci nocturn, volem que les festes populars i tradicionals, les fires, els tornejos esportius, etc. siguin espais de llibertat, de gaudi, de qualitat i de respecte cap a totes les persones que en formen part. Tothom ha d'estar convidat i sentir-s'hi a gust. Les dones de totes les edats han de sentir-s'hi bé, han de

poder moure's amb llibertat sense por a patir agressions sexistes i les persones amb diversitats de preferències sexuals o d'expressions de gènere, han de poder mostrar-se i viure amb normalitat sense por a ser jutjades o discriminades.

Precisament perquè volem que siguin espais de llibertat per a tothom, aquest Protocol és un recurs tècnic que ha d'ajudar a començar a generar que els contextos d'oci públic no siguin espais on les agressions sexistes i LGTBIQfòbiques, es manifestin amb més impunitat.

7

El Consell Comarcal de l'Anoia està compromès amb l'impuls de polítiques d'igualtat de gènere, tant com a ens local, com a ens al servei de la resta de municipis de la comarca. En els últims anys, s'han aprovat diversos Plans Comarcals d'Igualtat, essent vigent el corresponent al període 2017-2021, així com amb la prestació del Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD), tal i com marca la Llei 5/2008, del Dret de les Dones a erradicar la Violència Masclista, amb col·laboració amb els altres serveis i recursos de la xarxa.

Des de l'Àrea de Joventut del Consell Comarcal de l'Anoia, s'està treballant des de l'any 2010 en un projecte amb l'objectiu de promocionar hàbits saludables entre el col·lectiu juvenil en espais públics d'oci. Aquest projecte s'anomena GPS (Grup de Promoció de la Salut), una autocaravana o carpa que s'instal·la en els actes juvenils nocturns dels municipis que la sol·liciten i on les tècniques de Joventut del Consell informen sobre hàbits saludables i conductes responsables i segures, a més de proporcionar preservatius i alcoholímetres d'un sol ús de forma gratuïta i fer proves d'alcoholèmia digitals. Durant alguns anys i en absència de recursos i dispositius com els Punts Liles, des del GPS s'ha intentat treballar amb petites accions i materials en l'abordatge per erradicar la violència masclista en espais d'oci.

Actualment no s'ofereix però l'any 2011 i vinculat amb el projecte GPS, l'àrea de Joventut va engegar el projecte RODANITS 2012 "Festa segura, festa assegurada". El projecte proporcionava un servei de transport nocturn gratuït pel jovent dels municipis per

facilitar-ne la seva mobilitat i evitar riscos associats al consum d'alcohol i la conducció nocturna així com potenciar l'ús del transport públic entre les persones joves assegurant una tornada segura.

Des de l'Oficina Jove de l'Anoia i des de municipis a través de les tècniques compartides de joventut i els punts joves que gestionen, també s'han treballat diverses accions i campanyes per erradicar la violència masclista.

8

A la comarca de l'Anoia hi ha una gran varietat de municipis, i alguns d'ells formen part de la Mancomunitat Intermunicipal de la Conca d'Òdena (MICOD), que des del 2018, disposa d'un Protocol d'abordatge de les violències sexuals en els espais d'oci.

S'ha tingut en compte el que recullen els altres protocols de la comarca – locals i supramunicipals-, donat que entenem que tota intervenció ha de ser coordinada i consensuada. És per això, que durant l'elaboració d'aquest protocol, hem treballat molt estretament amb la tècnica d'igualtat i referent del protocol de la MICOD.

Així, aquest protocol ens permetrà disposar d'un marc ampli que permeti treballar de forma coordinada en els espais d'oci públics, i buscar estratègies comunes a nivell comarcal.

Ha de servir, doncs, perquè el territori en general es sensibilitzi sobre la problemàtica, promovent que les entitats i les persones que organitzadores es posicionin activament davant aquesta problemàtica i que entre totes i tots puguem gaudir d'un oci lliure d'agressions sexistes i LGTBIQfòbiques.

3. Persones participants

Durant l'elaboració d'aquest protocol han estat moltes les persones que han col·laborat per fer-lo possible en les diferents fases i a través de canals diversos, aportant visió, idees, expertesa i coneixement del territori. Per altra banda, la feina feta i compartida de molts col·lectius i entitats feministes i LGTBIQ+ durant els últims anys ens ha donat eines, reflexions i materials molt útils i necessaris per la materialització de protocols com el que ara teniu a les mans.

L'elaboració d'aquest protocol ha estat possible gràcies a:

Coordinació, redacció i dinamització

Consell Comarcal de l'Anoia

Agència Catalana de Joventut: Júlia Pascual Bordas – Sílvia Navarro Subirats (Tècniques de gènere)

Equip Dones amb Empenta (DAE): Nativitat Veraguas Aguilera (directora de DAE i responsable de l'àrea d'Atenció Especialitzada en Violències Masclistes), Margarida Fité i Girvés (responsable de les àrees de Formació, Assessorament i Consultoria, i de Prevenció i Sensibilització), Iria Vives Riba (Àrea de Prevenció i Sensibilització), Maritza Sore Galleguillos (Àrea de Formació, Assessorament i Consultoria)

Grup Motor

Montse Tarrida Verdaguer (Agent d'Igualtat del Consell Comarcal de l'Anoia), Carme Vilarmau Piñero (Coordinadora de la Unitat d'Igualtat i Inclusió Social – Departament de Benestar Social i Atenció a la Ciutadania del Consell Comarcal de l'Anoia), Soraya Pérez Galindo (responsable del Departament de Joventut del Consell Comarcal de l'Anoia) i Marina Duocastella Sala (Tècnica de Joventut Compartida als municipis de Calaf, Sant Martí de Sesgueioles i Carme).

Espais de Participació

10

En el procés d'elaboració del Protocol es van generar diferents moments d'obertura del procés convidant a participar ciutadania organitzada i no organitzada, professionals de la Comarca i càrrecs electes: concretament a la fase de diagnosi (entrevistes a agents claus proposats pel grup motor i distribució d'un qüestionari amb participació totalment anònima) i a la fase de planificació d'accions i propostes (organitzant jornades de treball i formació per professionals i càrrecs electes i jornades de formació i sensibilització i treball amb ciutadania).

En aquests espais hi van participar càrrecs electes, professionals de joventut, professionals de l'equip comarcal per a l'abordatge de les violències masclistes a l'Anoia, entre elles agents de la Mancomunitat Intermunicipal de la Conca d'Òdena (MICOD), de les Unitats d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR), del Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) Anoia, del Servei d'Atenció Especialitzada (SIE) Anoia; des de Mossos d'Esquadra: el Grup d'Atenció a la Víctima (GAV) i l'Oficina de Relacions amb la Comunitat (ORC); i ciutadania organitzada (persones militants d'organitzacions feministes) i no organitzada.

El total de participació en aquests espais va ser d'unes 120 persones. Tenint en compte la distribució territorial, van a estar representades persones de 21 municipis de la comarca.

4. Protocol marc

11

Històricament, l'espai públic i, especialment, els espais d'oci, han sigut espais molt masculinitzats i, tot i que cada cop hi ha més presència de dones¹, segueixen sent espais ocupats molt majoritàriament per homes. De la mateixa manera, queden excloses d'aquests espais les persones LGTBIQ+², que de diferents maneres són invisibilitzades, relegant, tant a unes com a les altres, a l'espai privat. Aquesta exclusió és en gran part moguda per la impunitat i normalització que hi ha vers les violències masclistes i sexuals que pateixen dones i les violències LGTBIQfòbiques que pateixen les persones LGTBIQ+ en aquests espais, generant una falta de seguretat i la impossibilitat moure's i expressar-se'n llibertat pels espais sense por a patir violències per la seva expressió o identitat de gènere i reproduint de nou les desigualtats i violències patriarcals que es donen en altres àmbits.

D'aquesta manera, es torna imprescindible l'abordatge de les violències masclistes i de la LGTBIQfòbia en els espais públics d'oci de manera coordinada entre tots els agents que incideixen en aquests espais. Els protocols són un instrument que busquen definir i coordinar aquesta resposta per a garantir la prevenció, atenció i recuperació de les dones i persones LGTBIQ+ que es troben o han viscut situacions de violències masclistes o tenen risc de trobar-s'hi, alhora que es volen generar sinergies entre els agents tècnics, polítics i socials que permetin abordar-ho d'una forma més integral i arribar a molta més ciutadania.

---

¹ Al llarg d'aquest document, en parlar de dones fem referència a dones cisgènere, dones transgènere i persones no binàries, segons la Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.

² Lesbianes, Gais, Bisexuals, Trans, Intersexuals, Queer i qualsevol altre tipus d'orientació sexual o identitat de gènere socialment marginades i oprimides

Així, aquest protocol es treballa i desenvolupa amb perspectiva feminista i des d'un enfocament interseccional i inclusiu que atenguin a les diversitats de totes les persones que participin en espais d'oci, amb la finalitat de millorar de forma efectiva els drets i oportunitats de tothom.

4.1 Objectius del protocol

Objectiu general

Contribuir a generar espais d'oci segurs i lliures de violències masclistes i LGTBIQfòbia, donant una resposta institucional des d'una lògica comunitària tenint en compte la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, la Llei 17/2020 de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008 i la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

Objectius específics

- **Crear una estructura i xarxa de treball** entre els diferents agents locals d'una comunitat per intervenir de forma coordinada davant de situacions de violències masclistes i LGTBIQfòbia ens espais públics d'oci a escala municipal, supramunicipal o comarcal.
- **Construir un consens conceptual i un marc teòric feminista comú** per actuar davant les desigualtats de gènere i les violències masclistes i LGTBIQfòbia.
- **Detectar les claus que expliquen les desigualtats de gènere**, les diferents formes de violències masclistes i sexuals generades i la interacció d'aquestes amb les dinàmiques d'oci actual al municipi/s i el seu entorn.

- **Fomentar la legitimitat democràtica** a través de crear espais de debat públic.
- **Incorporar múltiples mirades per facilitar el procés deliberatiu/consultiu** que contribueixi posteriorment a la validació política.
- **Capacitar, sensibilitzar i implicar a tots els agents del territori** (polítics, tècnics i ciutadania) en la prevenció de les violències masclistes i la LGTBIQfòbia des de la corresponsabilització del desenvolupament i aplicació del protocol.
- **Elaborar el pla d'actuació amb metodologies participatives** que **apoderin i enforteixin** la perspectiva de gènere entre el personal de l'administració, els càrrecs electes, les associacions i col·lectius i la població en general.
- **Promoure, en especial, la participació i la presa de decisions d'aquells col·lectius de dones, feministes i LGTBIQ+** de la comarca.
- **Garantir que l'elaboració del Protocol comarcal** vers les violències masclistes i LGTBIQfòbiques en espais d'oci, **es dugui a terme a través d'un procés deliberatiu amb metodologies participatives per promoure la qualitat democràtica i la transversalitat de gènere.**
- **Generar mecanismes, mesures i actuacions** que **garanteixin la prevenció, la detecció, l'atenció i recuperació de les dones i persones LGTBIQ+** en situació de violències masclistes.
- **Incrementar l'apoderament de les dones i persones LGTBIQ+** en la utilització dels espais públics d'oci.
- **Fomentar la transversalitat de gènere** en les polítiques locals.

4.2 Metodologia

14

El model metodològic utilitzat té relació directa amb donar resposta als objectius específics abans esmentats amb la voluntat de construir un consens conceptual i un marc teòric feminista comú per a actuar davant les desigualtats de gènere i les violències masclistes i LGTBIQfòbia, fomentar la participació democràtica a través d'espais de debat públics, per poder incorporar diferents mirades en el procés deliberatiu/consultiu per a la seva posterior validació política. Això ha implicat també formar, sensibilitzar i implicar a tots els agents del territori que han participat en aquest procés (polítics, tècnics i ciutadania) en la importància de la prevenció de les violències masclistes, patriarcals i LGTBIQfòbia posant èmfasi en la corresponsabilitat del desenvolupament i aplicació del protocol.

Així mateix, s'ha procurat promoure especialment la participació i la presa de decisions de col·lectius de dones, feministes i LGTBIQ+ del territori, tenint en consideració l'important treball polític que realitzen per a erradicar les violències masclistes. A través del procés d'elaboració d'aquest protocol, es van dissenyar metodologies participatives que van haver de ser adaptades al context de pandèmia a causa de la Covid-19. Malgrat les dificultats imposades per aquest context, va ser possible adaptar el procés participatiu i de recollida d'informació des d'un enfocament feminista, en el qual els aspectes qualitatius adquireixen especial rellevància perquè atorguen una major profunditat en les anàlisis i comprensió de la problemàtica de les violències masclistes en el territori. Durant el procés d'elaboració del protocol davant les violències masclistes en espais d'oci, i per a crear un espai de participació i presa de decisions directe, es van utilitzar diferents eines, espais i canals per a donar cabuda a totes les veus que poguessin ser útils per a complir amb els objectius.

Tal com s'ha esmentat, el procés d'elaboració d'aquest protocol va estar marcat per fases de treball que es desprenen dels objectius prèviament assenyalats. D'aquesta manera, la fase de contextualització, informació i sensibilització va ser clau perquè va

permetre conèixer i situar-nos en el procés, identificar les necessitats i les característiques del territori, definir els principals agents així com establir els grups de treball i consensuar l'estratègia de desenvolupament.

15

És així, que es van desenvolupar diferents eines, espais i canals participatius que van permetre incorporar les visions del territori sobre les violències masclistes, violències sexuals i LGTBIQfòbia en els espais d'oci. Es van constituir espais de participació fonamentals per a l'abast dels objectius, tals com el grup motor, que ha estat format per personal tècnic d'Igualtat i de joventut del Consell Comarcal de l'Anoia i que van definir les línies i metodologies, els agents clau així com la revisió i planificació del procés de diagnosi i d'elaboració del protocol juntament amb l'equip coordinador de Dones amb Empenta i diversos agents que van participar de les jornades proposades on es va intentar potenciar la participació de col·lectius i persones sensibilitzades amb la temàtica (gent jove i col·lectius feministes), així com personal tècnic i polítiques de la comarca i que va tenir la funció d'establir el marc teòric des del qual treballar (principis, límits i potencialitats) i les principals propostes a desenvolupar en pla d'acció, protocol i avaluació.

La següent fase va implicar el desenvolupament d'un diagnòstic territorial que ens permetés elaborar un protocol davant les violències masclistes en espais d'oci que s'ajustés a la realitat del territori. Es va plantejar com un procés sistemàtic de recollida d'informació, valoració i anàlisi d'aquesta informació utilitzant diferents eines: anàlisi documental, qüestionaris, entrevistes en profunditat i grups de discussió.

El procés de diagnosi es va ocupar de conèixer les dades – quantitatives i qualitatives – i especificitats de la comarca de l'Anoia entorn de les violències sexuals, tant a escala general com relacionades amb els àmbits concrets dels espais d'oci i de festes. La diagnosi es va desenvolupar des d'una perspectiva de gènere en clau feminista i interseccional. És a dir, es va posar en la pràctica del procés els requeriments teòrics inclusivament propis del feminisme. Les dades obtingudes mitjançant aquest procés -i la

seva anàlisi- són el punt de partida per, posteriorment, poder vincular els resultats amb les accions concretes en prevenció i sensibilització, detecció, atenció, recuperació i reparació.

16

La tercera fase va estar marcada per la realització d'una formació en perspectiva de gènere, violències masclistes, sexuals i LGTBIQfòbiques amb els agents clau, entès com un aspecte rellevant a l'hora de dissenyar, desenvolupar i avaluar el protocol. Finalment, en una quarta fase, en jornades presencials i online, es van treballar línies d'acció i propostes per cada àmbit d'intervenció (prevenció i sensibilització, detecció, atenció i reparació i recuperació) a fi d'aterrar els resultats de la diagnosi a accions concretes i adaptades al territori.

Totes aquestes fases van permetre establir les bases per a la fase d'elaboració del protocol i circuit, els quals van ser redactats des de Dones Amb Empenta, recollint i treballant totes les propostes, conclusions i treball fet pels diferents espais de participació, donant coherència i uniformitat a tot el document.

Així, el present protocol inclou tots aquests continguts descrits, fruit del procés deliberatiu i participatiu, i que es tradueixen en la definició del circuit d'actuació. Igualment, es contempla fer una devolució a les participants del procés d'elaboració d'aquest protocol així com fer-ne difusió tant per vies informals com per xarxes socials de les entitats participants i ajuntaments de la comarca de l'Anoia.

Finalment, es projecta una fase final però no menys important, que té relació amb el procés de seguiment, validació i avaluació del protocol, elements imprescindibles per a la seva contínua avaluació en relació amb l'eficàcia, efectivitat i impacte de les intervencions definides des del protocol.

4.3. Requisits i compromisos per implementar el protocol

Les violències masclistes, sexuals i la LGTBIQfòbia que ocorren en els espais d'oci, s'emmarquen en un problema estructural de relacions socials jerarquitzaades per raó del gènere, que requereixen un abordatge integral per a la seva erradicació, de manera que dones i persones LGTBIQ+ puguin viure vides lliures de violències.

17

Cal recordar que la legislació catalana contempla tres lleis d'interès per a aquest protocol: d'una banda la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, modificada per la Llei 17/2020, de 22 de desembre i, d'altra banda, la Llei 11/2014 de 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia. És per aquesta raó, que en aquest protocol es realitzen distincions respecte als tipus d'agressions que poden patir persones LGTBIQ+ o persones que s'identifiquin com a dones.

D'aquesta manera, els diferents agents socials (càrrecs electes, personal tècnic, i la ciutadania en el seu conjunt) han d'adquirir responsabilitats per a fer front a aquesta greu problemàtica, i especialment en relació amb aquest protocol, s'han d'assumir requisits i compromisos específics per a la seva bona execució i avaluació.

D'altra banda, els compromisos adquirits es troben establerts d'acord amb diferents moments (abans, durant i després de les festes on s'apliqui el protocol), és a dir, que existeixen uns certs aspectes mínims que els ajuntaments que conformen la comarca de l'Anoia, i que es vulguin adherir al protocol, hauran de complir amb la finalitat d'enfortir i assegurar-ne una bona execució.

Per aquests motius, en aquest apartat s'assenyala una proposta de requisits mínims a complir que, a mesura que vagi passant el temps, els municipis i el Consell Comarcal podran millorar i adaptar amb la finalitat d'anar-ne ajustant encara més el funcionament.

Compromisos per part de càrrecs electes

1. Aprovar en el Ple comarcal o municipal el Protocol davant les violències masclistes en espais públics d'oci.
2. Vetllar per la millora i ampliació del Protocol en col·laboració amb la ciutadania a través de reunions periòdiques amb el grup de seguiment del protocol.
3. Implementar les formacions mínimes establertes en aquest protocol.
4. Definir una persona referent del protocol en cada municipi i al Consell Comarcal.
5. Generar accions de comunicació que impliquin la difusió d'aquest protocol cap a la ciutadania.
6. Promoure la participació d'entitats i col·lectius diversos, en especial d'aquells que tinguin a veure amb la temàtica abordada per aquest protocol (feministes, LGTBIQ+,...).
7. Promoure la implicació de tota la ciutadania en termes de corresponsabilitat social per a l'erradicació de les violències masclistes, sexuals i la LGTBIQfòbia.
8. Tenir en compte la perspectiva interseccional i la diversitat present en la ciutadania en el moment de desenvolupar accions relatives a l'execució i avaluació d'aquest protocol.
9. Crear una Comissió de Seguiment comarcal amb representants dels municipis adherits per avaluar l'execució del protocol i millorar-lo en el que es requereixi.
10. Dotar una partida econòmica del pressupost anual de l'ens local, per comptar amb els recursos necessaris per a implementar les mesures que contempla el protocol.

D'altra banda, s'estableixen uns certs compromisos mínims que altres agents socials-comunitaris han de complir en coherència als principis i actuacions definides en aquest protocol i que són igualment rellevants per a una execució favorable d'aquest protocol respecte a la implementació, formació o coordinació.

Compromisos per part d'entitats organitzadores de festes populars

1. Adherir-se al protocol.
2. Rebre la formació corresponent sobre els continguts del protocol.
3. Rebre la formació per aquelles persones que siguin agents detectors.
4. Implementar el protocol en els actes que organitzin.
5. Donar a conèixer l'existència i compromisos del protocol a les persones contractades externes a l'entitat i l'ens públic.

Compromisos per part d'artistes, personal extern contractat i voluntariat durant la festa

1. Conèixer l'existència d'aquest protocol.
2. Comprometre's a no promoure ni difondre missatges ni actituds masclistes ni LGTBIQfòbiques.
3. Comprometre's a fer cas a les indicacions de les persones de l'organització referents del protocol.

Compromisos per part de les empreses de seguretat privada

1. Estar adherides al Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci de la Generalitat de Catalunya per a poder ser contractats.
2. Obligatorietat de fer la formació del protocol abans de la festa.
3. Estar en coneixement d'aquest protocol.
4. Estar en coordinació amb la persona referent del protocol durant el desenvolupament de la festa.

Finalment, és rellevant que s'assumeixin els següents principis en l'organització d'espais d'oci públics, i que es troben relacionats amb les legislacions catalanes que promouen l'erradicació de les violències masclistes, sexuals i la LGTBIQfòbia.

- ❖ **Promoure espais segurs i de llibertat per a totes les persones:** Els espais d'oci públic s'han de realitzar des de valors com el respecte, la solidaritat i el suport mutu. Totes les persones són responsables de cuidar i promoure aquests valors.
- ❖ **Corresponsabilitat entre totes les persones i rebuig col·lectiu a les agressions que es cometin:** Promoure la presa de consciència respecte de la corresponsabilitat que implica erradicar les violències masclistes, sexuals i la LGTBIQfòbia. Totes les persones són agents actius al moment de detectar aquestes situacions de violència. De la mateixa manera, les respostes davant aquestes violències han de ser fermes, contundents però per sobre tot col·lectives entorn del seu rebuig. Mai s'han d'admetre missatges ni actituds que culpabilitzin a les persones que pateixen les agressions.
- ❖ **Atenció prioritària:** La prioritat de l'atenció i contenció estarà enfocada en les persones agredides, especialment quan siguin dones i persones LGTBIQ+.
- ❖ **Sensibilitat, cura i bon tracte:** Es recomana tenir en tot moment una actitud de cura, de suport mutu, respectuosa i d'escolta activa cap a la persona que pateix l'agressió.
- ❖ **Confidencialitat:** La persona que posa en coneixement una situació de violència ha de tenir garanties que el procés es fa preservant el seu dret a la intimitat. Si no, es corre el risc que, per por a exposar-se públicament, les persones no s'atreveixin a fer el pas. Per tant, es portarà amb la major discreció possible per elles. És imprescindible evitar els judicis públics.

4.4 Aproximació a les violències masclistes i LGTBIQfòbiques

21 Les violències masclistes i LGTBIQfòbiques que es donen en una situació determinada són contingents amb el context social i històric, i estan al servei dels interessos del poder i de la dominació que travessen tota condició social i cultural. S'utilitzen freqüentment per controlar, dominar i sotmetre persones i grups socials. Les violències s'exerceixen a través de diferents manifestacions, sigui a nivell simbòlic, psicològic o físic, entre d'altres. Mitjançant diferents formes de violència s'ha impedit a moltes persones poder exercir els seus drets, imposant i limitant l'elecció de formes de vida, la llibertat de moviments i la lliure expressió.

Cal destacar que les violències i els sistemes d'opressió no operen de manera individual, i no responen a una sola dimensió, per això, per al seu abordatge és important tenir una mirada interseccional que no només centri l'atenció en l'eix gènere, sinó que vegi les seves complexes interaccions amb altres factors com la raça/racialització, ètnies, classe, dissidències de sexe/gènere, etc. Així, proposem una mirada interseccional que entengui la diversitat d'experiències de ser dona o persona LGTBIQ+ i les seves coexistències, només així els moviments feministes, i la societat en el seu conjunt, tindran una mirada més àmplia sobre com raça i classe donen forma a l'experiència de vida de les dones i persones LGTBIQ+, en interacció amb el gènere, desestabilitzant el supòsit que les dones i persones LGTBIQ+ som un grup homogeni, i mostrant les diferents violències a les quals estem exposades.

Moltes persones hem patit o podem patir molts tipus de violències al llarg de la nostra vida: per motius de gènere, de classe, de procedència, d'opció sexual, etc. Apareixen en qualsevol àmbit de la nostra vida i per part de qualsevol persona que es trobi en una situació de poder estructural sobre altra. El poder està allà on la força no és necessària, i on es donen determinades situacions que es permeten sense generar cap conflicte visible ni previsible. I és el que passa amb les agressions que es produeixen en els suposats espais de confiança i on també es produeix la violència masclista i sexual de manera normalitzada, privada i invisible.

En els espais d'oci moltes dones han presenciat comentaris sexuals incòmodes per part d'homes, justament un tipus de violència simbòlica moltes vegades normalitzada en la cultura. En aquest context, es poden donar agressions masclistes i LGTBIQfòbiques, que poden ser físiques, verbals, psicològiques, etc., exercides sobre una persona per motius de gènere, orientació sexual, aspecte físic amb relació als estàndards estètics.

La Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista i la Llei 17/2020, del 22 de desembre de modificació de la Llei 5/2008, defineixen les diverses formes de violència contra les dones. En la següent taula expliquem en què consisteixen cadascuna i algun exemple de com s'expressen.

Formes de violències masclistes	Exemple
Violència física: acte o omisió de força contra el cos d'una dona, que li produeixi o li pugui produir una lesió física o un dany.	-Colpejar -Ús de la força física com empènyer o estrènyer amb força -Assassinat
Violència psicològica: conducta que produeixi patiment a una dona per qualsevol que en limiti l'àmbit de llibertat (amenaces, humiliació, vexacions, coerció verbal, etc.).	-Cridar per obtenir la raó -Menystenir -Ridiculitzar totes les opinions de l'altra persona.
Violència sexual i abusos sexuals: acte de naturalesa sexual no consentit per una dona, independentment que la persona agressora pugui tenir amb ella una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.	-Violació -Assetjament sexual -No respectar un "no", un límit. -Tocaments no desitjats -Magrejos
Violència econòmica: privació intencionada i no justificada de recursos i la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.	-Control dels diners -Coartar la independència econòmica

<p>Violència obstètrica i vulneració de drets sexuals i reproductius: consisteix a impedir o dificultar l'accés a una informació veraç, necessària per a la presa de decisions autònomes i informades. Pot afectar els diferents àmbits de la salut física i mental, incloent-hi la salut sexual i reproductiva.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Impediment d'avortament en els supòsits legalment establerts -Pràctiques ginecològiques i obstètriques que no respectin les decisions, el cos, la salut i els processos emocionals de la dona.
<p>Violència digital: consisteix en els actes de violència masclista i misogínia en línia comesos, instigats, amplificats o agreujats, en part o totalment, amb l'ús de tecnologies de la informació i de la comunicació, plataformes de xarxes socials, webs o fòrums, correu electrònic i sistemes de missatgeria instantània i altres mitjans semblants que afectin la dignitat i els drets de les dones.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Ciberassetjament en xarxes socials -Difusió d'imatges personals sense consentiment.
<p>Violència de segon ordre: consisteix en la violència física o psicològica i les represàlies, exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Humiliacions contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista. -Persecució
<p>Violència vicària: consisteix en qualsevol tipus de violència exercida contra els fills i filles amb la finalitat de provocar dany psicològic a la mare.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Manipulació dels i les filles -Segrest dels i les filles

La normativa també fa referència als àmbits en els quals es produeix la violència:

Àmbit	Definició
Àmbit de la parella	La persona agressora és o ha estat el cònjuge de la víctima o hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.
Àmbit familiar	La persona agressora és membre de la mateixa família que la víctima (s'exclou la violència perpetrada en l'àmbit de la parella).
Àmbit laboral	La violència s'exerceix dins del centre de treball i durant la jornada laboral. També es pot produir fora del centre de treball i de l'horari laboral si té relació amb la feina. Inclou l'assetjament per raó de sexe i l'assetjament sexual.
Àmbit social o comunitari	Agressions sexuals, assetjament sexual, tràfic i explotació sexual de dones i nenes, mutilació genital femenina, matrimonis forçats, violència derivada dels conflictes armats o violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones.
Àmbit digital	Violència masclista que es produeix a les xarxes de comunicació digitals, enteses com a nova àgora d'interacció, participació i governança per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació.
Àmbit institucional	Violència per accions i omissions de les autoritats, el personal públic i els agents de qualsevol organisme o institució pública que tinguin per finalitat retardar, obstaculitzar o impedir l'accés a les polítiques públiques i a l'exercici dels drets que reconeix aquesta llei per a assegurar una vida lliure de violència masclista.
Àmbit de la vida política i l'esfera pública de les dones	Violència masclista que es produeix en espais de la vida pública i política, com les institucions polítiques i les administracions públiques, els partits polítics, els mitjans de comunicació o les xarxes socials.

Àmbit educatiu	Qualsevol tipus de violència que es produeix en l'entorn educatiu entre els membres de la comunitat educativa. Es pot produir entre iguals, de major d'edat a menor d'edat o viceversa.
Altres àmbits	Formes de violència anàlogues que lesionen o poden lesionar la dignitat, la integritat o la llibertat de les dones.

Si bé totes les persones som possibles víctimes, a vegades entren en joc altres opressions no relacionades exclusivament amb el gènere, que posen a les dones en un risc major, per exemple aquelles dones migrants i/o racialitzades que caben dins dels estereotips exòtics i hipersexualitzats de la diferència. A més, moltes vegades, la barrera idiomàtica i cultural impedeix que aquestes dones puguin tenir l'accés adequat als serveis d'atenció que es presten per a tota la resta de la població. Aquestes conductes actuen com a tractaments diferencials d'una persona a causa de la seva pertinença o adscripció de gènere. Altres exemples els podem veure en les experiències de violències masclistes que viuen les dones lesbianes, on en la majoria dels casos pateixen una doble discriminació, per ser dones i a més per estar fora de l'heteronormativitat.

El mateix passa amb casos de diversitat funcional, on aquest fet es constitueix com un eix d'opressió, vulnerabilitat, que s'intersecciona amb la variable de gènere portant-nos a situacions de violència molt específiques.

Cal mencionar que l'article 2 de la Llei 17/2020 de desembre, de modificació de la Llei 5/3008 del dret dels dones a erradicar la violència masclista, Inclou aquestes reflexions i **parla de la interseccionalitat com una eina clau per a l'abordatge de les violències masclistes**, definint aquest concepte com: "concurrència de la violència masclista amb altres eixos de discriminació, com l'origen, el color de la pell, el fenotip, l'ètnia, la religió, la situació administrativa, l'edat, la classe social, la precarietat econòmica, la diversitat funcional o psíquica, les addiccions, l'estat serològic, la privació de llibertat o la diversitat sexual i de gènere, que fa que

impactin de manera agreujada i diferenciada. La interacció d'aquestes discriminacions ha d'ésser tinguda en compte a la hora d'abordar la violència masclista”³.

Per altra banda, la persona assetjadora pot ser un company o qualsevol persona que es trobi en el context (domèstic, laboral, públic, privat, conegut, desconegut, etc.), atès que totes les persones podem traspasar els límits d'altres persones i no admetre-ho. El patriarcat és un sistema de poder on la socialització masculina té el privilegi, així doncs, la majoria d'agressions es produeixen sobre les dones i altres identitats de gènere no hegemòniques i son exercides per homes.

26

Violències masclistes

La comprensió de les violències contra les dones ha estat abordada des de diferents àmbits, així, el dret internacional ha assenyalat, a través de diversos organismes de Drets Humans com ara Nacions Unides (ONU), Organització Mundial de la Salut (OMS) o bé la Unió Europea, que la violència contra les dones és un problema de salut pública i una pandèmia per les diferents manifestacions que aquesta té, així com per les elevades taxes de violències a les quals són sotmeses les dones arreu del món.

L'ONU, a la seva resolució 48/104 de 1993, va definir la **violència contra les dones** com *“tot acte de violència basat en la pertinença al sexe femení que tingui o pugui tenir com a resultat un dany o sofriment físic, sexual, o psicològic per a la dona, així com les amenaces de tals actes, la coacció o la privació arbitrària de llibertat, tant si es produeix a la vida pública com a la vida privada”*.

A l'Estat espanyol s'utilitza el concepte de **violència de gènere**, definit a la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de gènere, *“com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de*

---

³ Llei 17/2020 de desembre, de modificació de la Llei 5/3008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista.

poder dels homes sobre les dones, exerceixen sobre aquestes els qui siguin o hagin estat els seus cònjuges o els qui estiguin o hagin estat lligats a elles per relacions similars d'afectivitat, fins i tot sense convivència." Com veiem, es defineix com a violència de gènere, des d'una vessant jurídica, només aquella que es dona en relacions sentimentals i d'afectivitat en parelles.

27

Per altra banda, al 2008, el Parlament Català va aprovar la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del Dret de les Dones a Erradicar la Violència Masclista. Aquesta llei catalana defineix la **violència masclista** en el seu article 3 com *"la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat".*

Aquesta última definició sobre violències masclistes que atorga la llei catalana és rellevant ja que permet una visió més profunda sobre aquesta mena de violències, que tenen les seves manifestacions més enllà del marc de la parella, posant l'accent en com aquestes poden succeir eventualment en qualsevol espai (privat o públic), i que, al mateix temps, inclou manifestacions complexes que en alguns casos podrien ser més invisibilitzades donada la seva normalització. La llei es fonamenta amb la necessitat de les dones de viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures d'explotació, maltractaments i tota mena de discriminacions. Així, la llei amplia el concepte jurídic de violència de gènere de la Llei estatal 1/2004 estenent els àmbits on es dona la violència: àmbit familiar, de la parella, laboral i social o comunitària; així com també amplia la seva tipologia a la violència econòmica i la sexual, a més de la física i psicològica.

La llei 5/2008 també defineix sis àmbits d'acció en els que cal actuar per l'erradicació de la violència contra les dones i que hem utilitzat en aquest protocol com a esquema a l'hora de fer i ordenar les línies d'acció i propostes:

- Prevenió: El conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne així la normalització, i encaminades a sensibilitzar la ciutadania, especialment les dones, en el sentit que cap forma de violència no és justificable ni tolerable.
- Sensibilització: El conjunt d'accions pedagògiques i comunicatives encaminades a generar canvis i modificacions en l'imaginari social que permetin avançar cap a l'erradicació de la violència masclista
- Detecció: La posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible la problemàtica de la violència masclista, tant si apareix de forma precoç com de forma estable, i que permetin també conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir, per tal d'evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat.
- Atenció: El conjunt d'accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per l'abús en els àmbits personal, familiar, i social, tot garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments perquè pugui resoldre la situació.
- Recuperació: L'etapa del cicle personal i social d'una dona que ha viscut situacions de violència en què es produeix el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.
- Reparació: són el conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.

Violències sexuals

Tenint com a marc general les conceptualitzacions sobre violències masclistes, és necessari assenyalar les definicions de les violències sexuals, que es constitueixen com el focus del problema a abordar en aquest protocol. D'una banda, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) ha establert que la violència sexual es comprèn com "*tot acte sexual, la temptativa de consumir un acte sexual, els comentaris o insinuacions sexuals no desitjats, o les accions per a comercialitzar o utilitzar de qualsevol altra manera la sexualitat d'una persona mitjançant coacció per una altra persona, independentment de la relació d'aquesta amb la víctima, en qualsevol àmbit, inclosos la llar i el lloc de treball*" (OMS, 2011).

D'altra banda, la Llei Catalana 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, en l'article 4, estableix que la violència sexual és una forma de violència masclista que "*comprèn qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona, amb independència del vincle que hi hagi entre la dona i l'agressor o agressors*".

Aquesta llei assenyala que les violències sexuals, enteses com a manifestacions de les violències masclistes, poden ocórrer en diferents àmbits, així, en el article 5 estableix els àmbits de la parella, familiar, laboral, social o comunitari, digital, educatiu, institucional i finalment l'àmbit de la vida política i l'esfera pública de les dones, que entre les seves manifestacions inclou les agressions sexuals que "*consisteixen en l'ús de la violència física i sexual exercida contra les dones i les menors d'edat que està determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar del mateix*" i l'assetjament sexual.

Violències LGBTIQfòbiques

Per parlar de violències LGBTIQfòbiques, hem d'entendre que vivim en un sistema cisheteropatriarcal⁴, on la societat en què vivim està estructurada a partir d'un binarisme de gènere, basat en la idea que home i dona són les úniques possibilitats d'expressió de gènere que existeixen. Aquests són una construcció social on el "sexe biològic" és definit erròniament com una identitat de gènere, sobre la qual se sustenta aquest sistema. Alhora que es pressuposa la heterosexualitat quan es parla de desig o orientació sexual, deixant al marge altres orientacions.

30

Aquest dualisme també serveix per establir les categories i rangs de privilegi que conformen el sistema cisheteropatriarcal. Aquelles persones amb més privilegi són les que sustenten i perpetuen la norma cisheteropatriarcal, mentre que les que compten amb menys privilegi són subjectes més exposats a les violències que condemnen la no-cisheteronorma.

En aquest sistema es creen i sustenten relacions de poder basades en desigualtats i opressions associades a col·lectius oprimits, és a dir, amb menor poder i privilegi (trans, persones no binàries i amb expressions de gènere no normatives, persones no homosexuals i dones). A més, aquestes relacions de poder limiten la llibertat de les persones i afecten a tot el conjunt de la població, creant una problemàtica social i no sols per a aquells que formen part dels grups menys privilegiats. També es defineixen les normes de comportament, així com la normalitat i la patologia, i en conseqüència exclou i castiga socialment a les persones que se surten de la norma.

Així doncs, les violències LGBTIQfòbiques són aquelles violències o agressions cap a les persones que no encaixen a la cisheteronorma ni als rols i estereotips de gènere.

---

⁴ Concepte que se utilitza per referir-se a un sistema sociopolític en que l'home, l'heterosexualitat i les persones cis tenen supremacia sobre altres gèneres, orientacions sexuals i identitats de gènere.

Violències sexuals i LGTBIQfòbiques en espais d'oci

Tenint en compte l'anterior, les violències sexuals i les violències LGTBIQfòbiques en espais d'oci són aquelles que es donen, precisament, en espais de festa i d'oci. Segons dades de l'Enquesta de violència masclista de Catalunya 2016⁵ publicada pel Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, un 36% de les violències sexuals fora de l'àmbit de parella, es donen en llocs d'oci i un 32% en espais públics. Segons dades de Mossos d'Esquadra, l'any 2019 es van atendre un total de 2.246 dones per haver patit violència sexual en l'àmbit comunitari⁵, de les quals el 64% eren menors de 33 anys. L'any 2020 se'n van atendre 1.628, de les quals el 61% eren menors de 33 anys, el nombre es notablement inferior a l'any anterior degut al confinament a causa de la Covid19.⁶

En matèria LGTBIQ+, l'Observatori Contra l'Homofòbia (OCH) va registrar 189 incidències contra persones del col·lectiu LGTBIQ+ al llarg del 2020, la qual cosa representa un augment del 25% respecte a l'any anterior i és la xifra més alta de casos dels últims cinc anys de registre sistemàtic de situacions de violència.

Les violències sexuals poden adoptar diferents formes, tals com:

Mirades sexuades no desitjades i continuades.

Persona o grup de persones que no para de mirar d'una forma desagradable i constant. Normalment amb una intenció de sexualitzar el cos de l'altre generant incomoditat o per riure-se'n.

---

⁵ Nombre de víctimes per violència masclista en l'àmbit social o comunitari. Víctimes ateses: nombre de dones que apareixen com a víctimes a les diligències policials amb rol de víctima o víctima/denunciant per violència masclista en l'àmbit social o comunitari, per les tipologies de violència sexual descrites.

⁶ Dades extretes del web del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya: https://mossos.gencat.cat/ca/els_mossos_desquadra/indicadors_i_qualitat/dades_obertes/catalog_dades_obertes/Violencia-masclista-i-domestica/

	<p>Comentaris sexuals no desitjats o comentaris masclistes o LGTBIfòbics</p> <p>Els coneguts popularment com a “piropos” o comentaris que vagin en la direcció de valorar el cos de les dones. També comentaris de mofa o de menyspreu pels comportaments pel fet de ser dona, o per ser part de la comunitat LGBTIQ+.</p>
	<p>Invasió continuada de l'espai vital.</p> <p>Comportament invasiu continuat i voluntari, generant incomoditat a la persona o persones que ho pateixen.</p>
	<p>Tocaments puntuals o continus no desitjats.</p> <p>Tocar a una altra persona sense el seu consentiment exprés. Encara que sigui un fet puntual també s'ha de tenir en compte.</p>
	<p>Acorralaments.</p> <p>Posar impediments perquè una persona es pugui moure lliurement. Pot ser exercit per un persona o per un grup de persones.</p>
	<p>Violació amb intimidació i/o amb violència física.</p> <p>Obligar a realitzar una pràctica sexual amb penetració bucal, vaginal o anal. No hi ha desig ni consentiment per part de la persona que la pateix. Pot ser mitjançant altres formes de violència que no només la física: violència psicològica (intimidacions, xantatges, pressions, submissió química,...), violència ambiental, violència econòmica, violència simbòlica, etc.</p>

A més, en els espais d'oci, moltes vegades ocorren altres tipus de violències sexuals en l'àmbit més simbòlic, com la mercantilització del cos sexuat de les dones o la culpabilització de les dones per la violència rebuda.

Així mateix, les violències LGTBIQfòbiques poden materialitzar-se en:

	Comentaris LGTBIQfòbics
	Bromes de mal gust o rialles
	Insults i agressions verbals
	Amenaces, intimidacions i humiliacions
	Agressions físiques o sexuals

També cal destacar que els contextos d'oci festiu i sobretot nocturn, es conceben com espais on la idea del "tot s'hi val" i "són coses que passen" fan que s'extenguin i es normalitzin les violències sexuals i LGTBIQfòbiques. La responsabilitat es dilueix a través del contextos grupals i de consum. A més la droga més present en situacions de violència sexual és l'alcohol que pot reduir i fer desaparèixer la capacitat de reacció de la persona agredida i, per l'altra banda, pot actuar com a desinhibidor i facilitador per

a la persona potencialment agressora, també cal tenir en compte que hi ha una tendència en situar el detonant de la violència sexual i la LGTBIQfòbia en la substància i no en la subjectivitat i en el marc social sexista i LGTBIQfòbic, justificant el comportament de l'agressor.

Interseccionalitat

Més enllà del marc jurídic català, que ens proporciona mirades sobre la interseccionalitat, és important saber que la interseccionalitat com a teoria sorgeix a partir de les aportacions desenvolupades per les feministes negres en el context estatunidenc en els anys 70, mitjançant la qual aprofundeixen en l'anàlisi de les experiències entorn del gènere, emfatitzant en què aquestes experiències d'opressió han de ser necessàriament llegides en la seva interacció amb altres eixos d'opressió com un aspecte important per a la comprensió de les diferents experiències d'opressió que viuen les dones al voltant del món en funció d'aquestes interaccions. Per exemple, si una forma de violència contra les dones té a veure amb la sexualització dels seus cossos, en el cas de dones amb corporalitats no hegemòniques (dones afrodescendents, llatinoamericanes, indígenes, asiàtiques, entre altres) solen ser objecte d'estereotips i de l'exotització dels seus cossos donats els sistemes d'opressió i com aquests operen sobre les seves característiques físiques, orígens nacionals ètnics, o raça.

Per tant, la interseccionalitat és un concepte clau a l'hora de desenvolupar protocols i polítiques públiques amb perspectiva de gènere. Es tracta d'un marc d'anàlisi on s'integren les diferents dimensions i eixos d'opressió que afecten als individus. Aquesta mirada inclou les relacions de poder de manera àmplia, per a entendre les diferents opressions que poden patir les diferents dones i persones LGTBIQ+. Així, en cadascuna de nosaltres conflueixen diferents eixos que defineixen la nostra identitat i que alhora en situen a algunes en una posició de més privilegi, i a unes altres, en una situació de més opressió.

Així, la interseccionalitat ens permet entendre la diversitat d'experiències de ser dona i/o persona LGTBIQ+ i, com en els casos de les violències patriarcals, també influeixen altres eixos com l'origen ètnic o nacional, la raça, la classe, l'edat o la religió, entre d'altres.

4.5. Conclusions de la diagnosi

Dins del procés de diagnosi de la Comarca de l'Anoia (veure annex 8.11), s'ha recollit molta informació valuosa que ens parla sobre les principals preocupacions i sobre la percepció i la realitat de la Comarca en matèria de violències masclistes, sexuals i LGTBIQfòbiques. Aquests resultats parlen de necessitats, i són producte del procés de recollida d'informació mitjançant les diferents metodologies descrites en l'apartat metodològic d'aquest protocol, i alhora ens donen dades rellevants per a poder desenvolupar el circuit d'acció que presentem a continuació. Així mateix, es presenten aquests resultats diagnòstics de la comarca de l'Anoia d'acord amb els àmbits d'acció (definitos anteriorment en el marc teòric): prevenció i sensibilització, detecció, atenció i recuperació i reparació.

En primer lloc, **respecte de la prevenció i sensibilització**, la percepció compartida per totes les persones consultades, es que es realitzen campanyes, xerrades i activitats de prevenció i sensibilització durant dates clau l'any, com el 8 de març o el 25 de novembre, i que també es manté un treball continu i sostingut en el temps per part del Consell Comarcal. Es destaca que hi ha moltes campanyes en xarxes socials enfocades als joves, però s'esmenta la opció de diversificar els missatges, ja que les campanyes van enfocades a identificar només les típiques formes de violències masclistes i totes aquelles formes simbòliques, psicològiques (com la humiliació, l'humor masclista, les dinàmiques de control, etc.) o qualsevol altre tipus no tan explícit, són difícils de reconèixer per a la ciutadania. També s'assenyala com a important el treball de coeducació que fa la MICOD i el Consell Comarcal, amb molta incidència en centres educatius de primària i secundària, centres oberts i espais joves.

En l'àmbit LGBTIQ+ s'assenyala de manera compartida per part de totes les persones participants, que no hi ha moltes campanyes i que la majoria estan concentrades en l'institut, per tant no arriben a tota la població. També s'assenyala que el SAI (Servei d'Atenció Integral LGTBI) és un servei de primera acollida i que per a casos més greus o específics generalment es deriva a Barcelona.

36

Un tema que sembla preocupant en aquesta àrea és la coordinació dels diferents agents i serveis de l'administració local i supramunicipal implicats (ajuntaments, Consell Comarcal i MICOD), hi ha la sensació de descoordinació i de saturació de missatges, la qual cosa acaba sent contraproduent, ja que els continguts i formacions acaben solapant-se.

A més, les diferents persones consultades assenyalen de manera compartida, que és important millorar la coordinació Comarcal sobretot amb els municipis petits, ja que a vegades per falta de recursos econòmics o per falta d'informació no acaben fent campanyes ni xerrades en relació a la prevenció i sensibilització de les violències masclistes y LGBTIQfòbiques.

Un punt en el qual hi ha diferències entre agents, és en la participació del jovent i de la ciutadania en diferents activitats de prevenció i sensibilització. Des del personal tècnic asseguren que es fan esforços per generar vincles que permetin treballar les campanyes i xerrades de manera conjunta, ja que tenen més impacte quan són creades de manera col·laborativa, mentre que des de la ciutadania esmenten un "total abandó" per part de les autoritats.

En relació amb la prevenció en els àmbits d'oci, és possible assenyalar que totes les persones consultades identifiquen l'existència de dispositius de prevenció i sensibilització, però tot i així per part de ciutadania persisteix la sensació d'inseguretat en els contextos de festa, on unes certes característiques concretes dels municipis poden arribar a dificultar la seguretat i el control durant i posterior al desenvolupament de les festes (mala il·luminació, distància des de l'aparcament, presència de persones desconegudes).

Cal assenyalar que independentment dels espais i les seves condicions, les agressions masclistes hi poden ser igual, de manera que en termes de necessitats, es tornen imprescindibles els processos de sensibilització a la ciutadania tenint en compte la rellevància del rol que aquesta pot complir en els processos de transformació social i cultural, i per tant, en l'erradicació de les diferents formes de violència que s'exerceixen contra les dones i identitats de gènere diverses. Al mateix temps, s'esmenta com un aspecte important a considerar en la planificació de les festes, dissenyar recorreguts que puguin connectar les zones d'oci amb les d'estacionaments, així com també millorar la visibilitat i la il·luminació.

En l'àmbit de la prevenció i sensibilització des dels processos de formació, s'emfatitza per part de les persones consultades, en la necessitat de formació als dispositius de cossos de seguretat i personal de les barres. Es destaca la necessitat de fer pedagogia, i formar per a la identificació d'aquesta mena de conductes per a evitar la seva naturalització.

Al mateix temps, es manifesta la necessitat de generar processos de formació també continus als professionals, intentant no duplicar els continguts. És a dir, poder planificar en xarxa i no fer la mateixa oferta formativa des de diferents ens (ajuntaments, Consell Comarcal o MICOD). També respecte a les formacions, es detecta la necessitat d'aprofundir en els continguts de les formacions, i que aquestes proporcionin eines pràctiques i concretes de cara al treball amb la ciutadania.

En relació al bloc de **detecció** de les agressions, hi ha l'opinió compartida per totes les persones amb les qui hem parlat, de que existeixen unes certes mancances entorn a les maneres de registrar aquest tipus d'agressions, on la falta d'un registre unificat i oficial al voltant d'aquestes violències obstaculitza un coneixement més global i pertinent sobre aquesta problemàtica en els diferents territoris.

Hi ha preocupació entre professionals, de que la ciutadania no conegui les diferències entre els conceptes de violència, agressió i assetjament, per això no poden detectar i identificar de manera adequada situacions de violència masclista. L'anterior porta la normalització de les violències masclistes.

S'esmenta per part de la ciutadania, la necessitat de major formació per els i les agents que participen en la festa, i també millorar la coordinació entre les persones presents en la festa, ja que no hi ha suficient claredat del circuit d'actuació en casos d'agressions.

Pel què fa el bloc **d'atenció** (circuit i resposta davant l'agressió), hi ha opinions diverses entre les persones consultades. Per part del grup de professionals, es destaca que es coneixen les diferents vies i circuits per atendre una agressió (cossos de seguretat, punts liles, CAP, Serveis Socials, SIAD). No obstant això, per part de ciutadania s'esmenta que no es coneix en profunditat les vies, ni els serveis d'atenció, ni tampoc el seu funcionament.

També hi ha l'opinió compartida entre diferents agents implicats, de que moltes vegades els punts liles es fan a últim hora i no són considerats part de l'engranatge de la festa, i això afecta l'atenció oportuna i de qualitat.

Altres punt interessants que han aparegut en aquest bloc són, la percepció compartida de que no es fan intervencions i atencions amb els homes agressors. Preocupa que si no es fa atenció específica puguin quedar determinades agressions impunes i sense conseqüències per part de l'agressor, i alhora que no existeix un espai per treballar la modificació i reflexió sobre la conducta per treballar el canvi.

Un altre punt interessant i compartit entre els i les agents és la mirada interseccional i la necessitat de fer-la servir a l'hora d'atendre, per a comprendre quins altres factors d'opressió s'entrecreuen amb el gènere, i també a l'hora de treballar amb els agressors: no caure en prejudicis per temes de raça o origen ètnic.

La interseccionalitat és una eina que ens permet comprendre millor les violències i millorar la manera d'atendre-les per a evitar noves victimitzacions. És important que hi hagi major formació en aquests temes i que s'obrin espais de trobada, d'intercanvi i coneixença de jovent d'orígens diversos.

39

I finalment en l'àmbit LGTBIQ+ està la percepció compartida de que cal donar-li més visibilitat en els punts liles i recordar habitualment a la festa que és un espai que també dona suport per a aquesta mena d'agressions, no sols a agressions masclistes.

Finalment, sobre el bloc de **recuperació i reparació**, la majoria de les persones consultades identifiquen els diversos serveis especialitzats d'atenció. No obstant això, es destaquen com a preocupació compartida la falta d'informació i concreció de les funcions i objectius dels serveis existents i especialment la funció que compleixen en relació a les violències masclistes i el procés de recuperació i reparació. S'estableix la necessitat que aquests serveis puguin treballar de manera inclusiva amb les comunitats migrants. Aquest punt cobra vital importància amb la modificació de la llei 5/2008, que parla de la incorporació de la perspectiva interseccional en tots els àmbits d'acció des d'on es treballa la violència masclista.

D'altra banda, es comenta la necessitat de millorar alguns aspectes com la creació d'espais físics privats i íntims que permetin a les dones esperar la seva hora d'atenció en els serveis especialitzats de manera que no puguin ser identificades.

D'aquesta manera, els resultats de la diagnosi juntament amb el material teòric desenvolupat entorn de les violències masclistes, permeten reafirmar **la necessitat d'atorgar un abordatge de caràcter públic i coordinat a aquests tipus de violència que es troben arrelats en els marcs referencials del conjunt de la societat**, la qual cosa, al seu torn, permetria avançar en termes d'assumir una responsabilitat social col·lectiva entorn de les violències per raó de gènere. Si entenem les violències masclistes com un problema estructural, és necessari que totes les persones prenguem

una posició de corresponsabilitat per a la seva detecció i abordatge oportú. Sobre aquest tema, la participació de diferents agents socials, tant des de l'àmbit polític, administració pública (serveis de seguretat i professionals de la salut, especialment), ciutadania, organitzacions de la societat civil i, fins i tot, ens privats, s'erigeix com un aspecte fonamental per a una favorable aplicació de protocols de prevenció de la violència.

El protocol és una eina imprescindible per a la prevenció de la violència masclista.

Aquest proporciona les premisses i eines necessàries per a la prevenció i abordatge d'agressions que es puguin produir en els espais públics d'oci, i sobretot d'oci nocturn. La implementació del protocol es dona en tots els espais físics que ocupen les festes, així doncs, el seu objectiu és abordar qualsevol tipus d'agressió masclista i LGTBIQfòbica que es produeixi dins dels espais de festa. Parlar de l'abordatge de qualsevol tipus d'agressió vol dir atendre a totes les persones que es trobin en les festes, és a dir, tant al públic, com als i les artistes, a les persones de l'organització i a d'altres participants.

4.6. Implementació del protocol

En els següents apartats definirem els actors que es responsabilitzaran de l'execució del protocol, així com els rols i responsabilitats que cadascun d'aquests tindrà en la seva aplicació i avaluació. Per altra banda, les accions, per àmbits d'acció, suggereixen diferents responsabilitats tan polítiques, tècniques i ciutadanes que en facilitaran el desenvolupament.

41

La coordinació entre els diferents agents implicats en l'aplicació del protocol és un element que ha sorgit de manera transversal en el procés d'elaboració d'aquest protocol, on diverses veus (polítiques, tècniques i ciutadanes) han emfatitzat en aquest punt com una necessitat imperiosa per a fer front a les violències masclistes, sexuals i LGTBIQfòbiques en els espais públics d'oci. Per tant, les persones que generalment participen i poden interactuar durant el desenvolupament dels espais públics d'oci, els seus rols i responsabilitats per a implementar el protocol es descriuen a continuació, i també es detallen, seguidament, les línies d'acció i les accions en cada àmbit, així com el circuit específic.

a. Agents, rols i responsabilitats

Referent del protocol	
Rol	Representant o representants tècniques de l'ajuntament i/o Consell Comarcal (igualtat/ joventut) encarregada de dur a terme la coordinació entre les entitats i l'administració i la implementació dels diferents compromisos i responsabilitats adoptats en el protocol.
Responsabilitats	1. Donar compte a l'administració de les accions i dels compromisos que s'executin en la implementació del protocol.

Administració pública	
Rols	Té la responsabilitat de liderar la implementació del protocol.
Responsabilitats	1. Garantir la implementació d'aquest protocol, i dur a terme les accions definides en cada àmbit d'acció així com també del procés de seguiment i avaluació del protocol.

Persones i entitats que formen part de la activitat d'oci	
Rols	Les persones i entitats que formen part de l'organització de la activitat d'oci participen activament i per tant tenen responsabilitat a donar suport per a la implementació del protocol.
Responsabilitats	1. Rebre una formació prèvia en violències masclistes, sexuals i LGTBIQfòbiques, i sobre els continguts del protocol i el circuit definit. Aquesta formació es farà de manera conjunta i coordinada entre els ens supramunicipals de la comarca, és a dir el Consell Comarcal de l'Anoia i la MICOD.

Personal contractat pel punt d'informació i d'atenció	
Rol	Atendre les necessitats que arribin al punt i informar. Tenir formació especialitzada en temàtiques de gènere, violències masclistes, violències sexuals i violències LGTBIQfòbiques, i des d'una perspectiva que incorpori la interseccionalitat.
Responsabilitats	1. Informar i sensibilitzar a les persones que s'acosten al punt sobre les violències masclistes i LGTBIQfòbiques, l'existència del protocol, el funcionament del dispositiu d'atenció davant una agressió i els serveis d'atenció especialitzada existents al territori.

Parelles itinerants	
Rol	Donar suport al punt d'atenció i informació, i al mateix temps aconseguir arribar a més gent i tenir més impacte.
Responsabilitats	1. Informar i sensibilitzar a les persones que hi ha a la festa sobre les violències masclistes i LGTBIQfòbiques, l'existència del protocol, el funcionament del dispositiu d'atenció davant d'una agressió i els serveis d'atenció especialitzada existents.

Personal de seguretat i emergències	
Rol	Serveis de seguretat local, Mossos d'Esquadra, emergències sanitàries i seguretat privada han de vetllar per la seguretat de la festa, en coordinació amb la resta d'agents.
Responsabilitats	1. Garantir la seguretat de totes les persones que participen de l'espai d'oci.

Ciutadania	
Rol	Participar activament en el desenvolupament de les festes. A través de les campanyes de sensibilització s'emplaçarà a que totes les persones assumeixin una responsabilitat social i col·lectiva per a promoure espais de festa respectuosos, lliures, i que rebutgin les diferents manifestacions de violències masclistes i LGTBIQfòbiques.
Responsabilitats	1. Rebre formació i treballar la sensibilització en matèria de violències masclistes i LGTBIQfòbiques.

b. Prevenció i Sensibilització

44

Descripció
Accions que tenen com a finalitat prevenir i sensibilitzar entorn de les violències masclistes, sexuals i la LGTBIQfòbiques en els contextos d'oci. Es proposa com a enfocament transversal que totes aquestes accions incloguin una perspectiva de corresponsabilitat (política, tècnica i ciutadana) per a fer front a aquestes violències i que hi hagi un posicionament ferm de rebuig cap a elles.
Objectius
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Visibilitzar la realitat de les violències masclistes i de la LGTBIQfòbia en els espais d'oci. ✓ Sensibilitzar a la població sobre aquesta mena de violències i reduir els factors de risc. ✓ Donar a conèixer el protocol, les seves mesures i els serveis d'atenció a disposició.

Línies d'acció	
Coordinació i implementació del protocol	
Accions	Responsables
Fer una ronda d'informació per tots els municipis de la comarca, per a donar a conèixer el protocol i els recursos disponibles per a la seva implementació.	Grup Motor
Crear la comissió de seguiment d'aquest protocol, amb algun referent de cada ajuntament (polítics i/o tècnics) i fer una formació prèvia a les festes a aquests referents ⁷ .	Consell Comarcal de l'Anoia.
Proposar la creació del grup de seguiment municipal del protocol, per a vetllar per la bona implementació i millora del protocol i per a potenciar espais públics d'oci segurs per a tothom.	Consell Comarcal de l'Anoia.

⁷ Aquesta acció fa referència a la responsabilitat de l'administració pública i els diferents agents, definides a la pàgina 41 d'aquest protocol.

Elaborar i facilitar als ajuntaments uns criteris bàsics per al desenvolupament d'unes festes segures i no sexistes.	Consell Comarcal de l'Anoia.
Crear un espai on es recullin tots els protocols i tots els recursos que s'ofereixen per als municipis en matèria de violències masclistes, sexuals i LGTBIQfòbiques (des de disponibilitat de carpes, disponibilitat de material, formacions que s'ofereixen, manifestos). Es podria crear un recurs web unitari que serveixi per a aglutinar tots els recursos disponibles des del Consell Comarcal, Diputació i Generalitat.	Consell Comarcal de l'Anoia.
Formació en violències masclistes i LGTBIQfòbia en espais d'oci	
Oferir formacions mínimes en violències masclistes, sexuals i LGTBIQfòbiques, per a tots els agents que participin en els espais d'oci. (entitats organitzadores, cossos de seguretat, càrrecs electes, ciutadania). Aquesta formació es farà de manera conjunta i coordinada entre els ens supramunicipals de la comarca, és a dir el Consell Comarcal de l'Anoia i la MICOD.	Consell Comarcal de l'Anoia.
Fer formació als i les agents de centres esportius.	Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.
Campanyes de sensibilització i prevenció en l'àmbit de les violències masclistes i LGTBIQfòbiques	
Elaborar una campanya concreta i unificada, per a la prevenció i sensibilització de les violències masclistes ⁸ .	Consell Comarcal de l'Anoia.

⁸ Aquesta campanya es dissenyarà l'any 2022. Està previst de validar-la i panificar-la amb la Comissió de seguiment Comarcal recollida en el punt 6.1 d'aquest protocol

<p>Treballar per millorar l'abast de les campanyes a ciutadania majors de 30 anys i persones adultes en general.</p>	<p>Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.</p>
<p>Treballar perquè les campanyes arribin a la gent jove a través dels instituts, xarxes socials, <i>influencers</i> del territori, etc.</p>	<p>Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.</p>
<p>Implicar a les persones destinatàries de la campanya en el procés d'elaboració (centres educatius primària i secundària, espais joves, centres oberts, etc.).</p>	<p>Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.</p>
<p>Fer campanyes durant tot l'any, més enllà del 8M, 28Maig i 25N.</p>	<p>Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.</p>
<p>Controlar l'entrada de totes les persones a la festa i lliurar-los una polsera d'identificació a l'hora d'entrar, independentment que hi hagi o no Dispositiu de Nit/Punt Lila. Amés, al moment d'entrar, assegurar-se que tothom tingui accés al telèfon de la persona referent del Dispositiu de Nit/Punt Lila i els telèfons d'atenció d'urgències.</p>	<p>Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.</p>
<p>Fer campanyes específiques de responsabilització dels homes des amb una mirada educativa i/o pedagògica.</p>	<p>Ajuntaments.</p>
<p>Estimular la mirada/pensament crític en les campanyes, envers les informacions. (Exemple de continguts: temes d'autoestima des de la infància, mirada interseccional, xerrades per a evitar còmplices, etc.).</p>	<p>Ajuntaments.</p>
<p>Treballar amb els centres educatius mitjançant tallers, xerrades i activitats per donar a conèixer el protocol i els seus continguts.</p>	<p>Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.</p>

<p>Promoure que a les formacions de monitors/es i premonitors/es s'inclouin continguts sobre gènere i violències masclistes i LGTBIQfòbiques.</p>	<p>Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.</p>
<p>Prevenió i sensibilització en relació a l'urbanisme/mobilitat.</p>	
<p>Dissenyar recorreguts que connectin zones d'oci amb aparcaments, visibles i il·luminats.</p>	<p>Ajuntaments</p>
<p>Planificar i millorar espais i accessos a l'entorn d'oci i a la via pública.</p>	<p>Ajuntaments. Consell Comarcal de l'Anoia</p>
<p>Promoure marxes exploratòries en els municipis per detectar zones insegures i promoure al disseny de recorreguts segurs.</p>	<p>Ajuntaments. Consell Comarcal de l'Anoia</p>
<p>Crear diferents grups de Whatsapp/Telegram, que permetin posar en contacte a dones que visquin en el mateix barri, perquè puguin tornar acompanyades i de manera organitzada a les seves cases. Aquesta acció també facilita l'organització comunitària i dels barris.</p>	<p>Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.</p>
<p>Oferir, des del Consell Comarcal, orientació i assessorament als diferents plans municipal (urbanisme, mobilitat) des d'una mirada inclusiva i feminista.</p>	<p>Consell Comarcal de l'Anoia.</p>

Comunicació i difusió d'activitats i serveis

<p>Difusió i promoció del SIAD i SAI LGBTIQ+ de les accions, activitats i serveis que realitza relacionats amb l'abordatge de les violències masclistes.</p>	<p>Consell Comarcal de l'Anoia.</p>
<p>Crear una campanya que publiciti la festa remarcant que és un lloc segur, lliure de violències, on no es permeten actituds masclistes ni LGTBIQfòbiques. Que això quedi clar des d'abans de la festa (a més de fer recordatoris durant la festa).</p>	<p>Ajuntaments, amb l'impuls del Consell Comarcal de l'Anoia</p>
<p>Comunicar missatges de les dades/estadístiques de les agressions o del que ha passat en els dies de festa.</p>	<p>Ajuntament.</p>
<p>Fer difusió a través de documents interactius. Simplificar el missatge i comunicar en un llenguatge juvenil.</p>	<p>Ajuntaments.</p>

c. Detecció

Detecció

El conjunt de mesures d'aquest àmbit busca detectar a temps possibles casos de violència sexual i promoure la presència de més agents detectors itinerants a la nit.

La detecció va molt lligada a la prevenció i sensibilització, ja que necessita la formació i sensibilitat de tots els actors.

Objectius

- ✓ Detectar casos en que s'estiguin produint agressions
- ✓ Fomentar les figures d'agents de detecció i els espais de seguretat
- ✓ Generar dades que es puguin centralitzar i explotar per l'obtenció de coneixement de la realitat existent.

Línies d'acció	
Promoure i implementar els Punts Liles-Dispositius de Nit	
Accions	Responsables
Fer un servei més itinerant dels dispositius de nit/punts liles. Organitzar parelles itinerants que facin rutes per espais que generen inseguretat.	Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.
Fer formació als i les agents de la Festa: gent de la barra, parelles itinerants, perquè tots siguin agents detectors davant possibles casos de agressions sexuals.	Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.
Detecció als espais d'oci	
Promoure la presència de Punts Lila- Dispositiu de Nit a totes les festes públiques.	Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.
Treballar la figura del "còmplice" davant situacions de violència, en els espais formatius. Què fem quan detectem una situació?	Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.
Donar a conèixer i promoure el símbol internacional per a denunciar situacions de violència de gènere sense haver de parlar.	Consell Comarcal de l'Anoia.
Recollida de dades	
Crear un document de recollida de dades unificat, per a registrar les violències masclistes i LGTBIQfòbiques que es produeixen durant la festa.	Comissió de seguiment.
Recollir i sistematitzar les dades de totes les activitats en espais d'oci públic, en relació a les violències masclistes, sexuals i LGTBIQfòbiques. (Veure annex 8.2)	Ajuntaments, amb l'impuls del CCA, i entitats organitzadores.
Crear una bústia anònima online i una de física en el punt lila per poder demanar ajuda o fer denuncia d'una situació de violència. Es proposa que sigui anònima però que opcionalment es pugui deixar el correu o telèfon per a contactar.	Ajuntaments, amb l'impuls del CCA.

d. Atenció

50

Atenció

El conjunt de propostes d'aquest àmbit van a línia de definir el dispositiu d'actuació que s'aplicarà davant violències masclistes i LGTBIQfòbiques en espais d'oci. Implica la definició dels diferents agents que conformaran el circuit, com ara punts d'informació, punts d'atenció, agents itinerants, agents de suport, entre altres. D'altra banda, estableix els principis d'actuació davant situacions de violència amb èmfasi en la persona que ha patit l'agressió.

Objectius

- ✓ Establir un circuit per a l'atenció de violències masclistes, sexuals i LGTBIQfòbiques en espais d'oci.
- ✓ Definir els rols de cada agent, entitat, persones involucrades en l'aplicació del protocol.
- ✓ Establir els principis d'actuació davant la persona agredida des d'un enfocament de gènere.

Línies d'acció

Informar sobre l'atenció durant la festa

Accions	Responsables
Fer recordatoris al llarg de la festa de la condemna sobre les violències masclistes i informar dels Dispositius de Nit/Punts Lila.	Ajuntaments, entitats i agents organitzadors/es.

Promoure i implementar els Dispositius de Nit/Punts Liles

Accions	Responsables
Fomentar que les persones que atenen siguin diverses quant a raça, origen ètnic, cossos, etc.	Consell Comarcal de l'Anoia i Ajuntaments.

Assegurar espais de cura per assegurar l'intimidat.	Consell Comarcal de l'Anoia, Ajuntaments i
Promoure que els Dispositius de Nit/Punts Liles continuïn oberts després de la festa/activitat d'oci.	Ajuntaments amb l'impuls del Consell Comarcal de l'Anoia.
Fomentar la possibilitat que els Dispositius de Nit/Punts Liles estiguin fora de l'espai d'oci: mercats, escoles, etc.	Ajuntaments amb l'impuls del Consell Comarcal de l'Anoia.
Desenvolupar un codi QR que es pugui escanejar fàcilment i on es pugui trobar la informació del circuit d'abordatge de les violències masclistes.	Consell Comarcal de l'Anoia i Ajuntaments.
Promoure els telèfons i Whatsapp existents a nivell català en relació a les violències masclistes i sexuals. Telèfon 24 hores: 900 900 120 Whatsapp 671778 540.	Ajuntaments.

e. Recuperació i reparació

Descripció

En aquest apartat es presenten les propostes que busquen millorar la informació sobre els serveis especialitzats per a la recuperació i reparació de dones víctimes de violència masclista i de persones que han patit LGTBIQfòbia.

Objectius

- ✓ Fomentar la coordinació entre serveis socials, centris educatius i equipaments municipals.
- ✓ Millorar la informació cap a la ciutadania sobre els serveis especialitzats per a la recuperació de dones supervivents de violència masclista i persones que pateixen LGTBIQfòbia.

Línies d'acció

Reforçar i donar a conèixer els circuits d'atenció i recuperació	
Accions	Responsables
Acompanyar de manera efectiva a dones i persones LGTBIQ+ que hagin patit violència sexual en espais d'oci.	
Aprofitar els recursos ja existents de unitats i professionals coneixedors del circuit per traslladar aquesta informació dels serveis a la ciutadania.	Ajuntaments.
Apropar els recursos existents a la població jove a través dels dispositius de nit i dels tallers que es fan als centres educatius.	Ajuntaments.
Apoderar al personal tècnic (Serveis Socials, Joventut...) que disposen de la informació del funcionament dels circuits d'atenció, per tal de fer arribar el coneixement d'aquest circuit a altres agents, com ara càrrecs electes.	Ajuntaments
Fer campanyes per afavorir el coneixement i la comprensió del que es fa des dels serveis especialitzats. Tothom podríem necessitar anar a algun d'aquests serveis en alguna ocasió.	Ajuntaments.
Fer accions públiques per la visibilització i la reparació	
Accions	Responsables
Crear un llistat de actuacions/accions a dur a terme, per tenir una resposta comunitària i local. <i>Ex: Lectures de manifestos, parar la música en un concert.</i>	Comissió de seguiment.
Crear una xarxa de suport amb altres dones que han petit experiències similars i un espai de comunicació i interacció on les víctimes puguin expressar els seus sentiments.	Serveis especialitzats.
Comunicar missatges de les dades/estadístiques de les agressions o del que ha passat en els dies de festa.	Ajuntament.
Protegir els espais de confidencialitat en el marc de la recuperació i reparació.	Ajuntaments i Consell Comarcal de l'Anoia.

f. Circuit específic del Protocol

a. Principis d'actuació

Atenció prioritària a la persona agredida

En primer lloc, és necessari centrar-se en la persona agredida, que rebi una atenció adequada a la situació que ha viscut, on l'assertivitat i l'acompanyament emocional són indispensables per a no generar més victimització, en la mesura en què les condicions ho permetin, oferir a la persona agredida un espai segur. Igualment, assegurar-se que la persona agredida no quedi sola tret que així ho sol·liciti. Així mateix, és fonamental generar un abordatge amb la persona agredida que no centri el focus d'atenció en la denúncia i persecució de l'agressor.

Considerar la importància de les decisions de la persona agredida

És rellevant evitar un abordatge que situï a la persona agredida des d'una perspectiva passiva sobre la situació de violència que ha patit. D'aquesta manera, és important promoure la presa de decisions de la persona agredida de manera informada, per tant l'assessorament i acompanyament són molt necessaris perquè la persona pugui destriar sobre els passos a seguir (o no) en funció de les accions definides en el circuit.

Posicionament de rebuig a l'agressió i a l'agressor

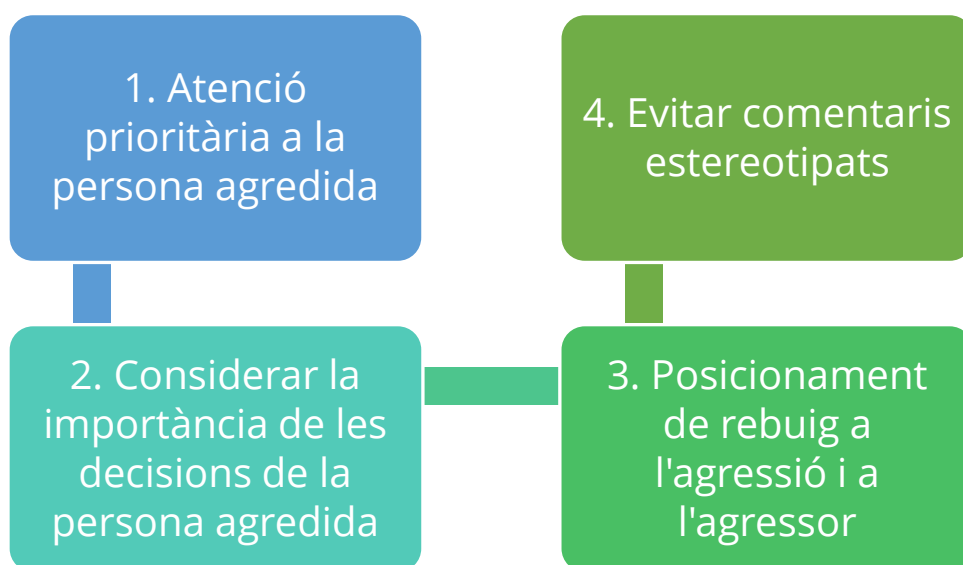
És important demostrar una actitud que reforci que aquest tipus de violències masclistes i LGTBIQfòbiques constitueixen atropellaments als drets de les dones i persones LGTBIQ+. Moltes vegades es produeixen tipus de violència masclista i sexuals que es troben normalitzades, i per tant, aquesta actitud de rebuig permet visualitzar que aquests actes són formes de violència. En cap cas s'han de fer demostracions de complicitat amb l'agressor.

Evitar comentaris estereotipats

54

La interseccionalitat ens permet unes certes pautes d'orientació a tenir en compte per a l'atenció de violències masclistes i LGTBIQfòbiques, quan aquestes ocorren a persones que són part de col·lectius que es troben en condicions de més vulnerabilitat social i cultural. En aquest sentit, és important evitar realitzar comentaris estereotipats o que fonamentin aquest tipus de violències segons la classe, edat, origen nacional o ètnic, raça, religió, orientació sexual, identitat de gènere, entre altres, de la persona agredida. En cas contrari, això pot impactar de manera negativa atès que aquestes formes de violència no es relacionen amb aquestes característiques identitàries de les persones, però que sí que configuren formes de violències masclistes i LGTBIQfòbia específiques, donats els eixos d'opressió que operen en cadascuna de les identitats ja descrites.

D'altra banda, és important que aquest principi igualment s'apliqui als qui agredeixen, ja que moltes vegades els discursos racistes i classistes que operen en la societat vinculen aquestes formes de violència als orígens nacionals o ètnics, de classe, o raça de les persones.

b. Circuit específic del Protocol

55

Previ a l'aplicació d'aquest protocol, és absolutament necessari considerar que els municipis han d'executar totes aquelles accions establertes com a requisits mínims i compromisos previs, en termes generals respecte de l'aprovació del protocol, definició de partides econòmiques, formacions a agents clau, definició de referents per municipi per al protocol, etc.

Amés, per poder saber com actuar, hem diferenciat els tipus d'agressions en tres nivells, a mode orientatiu.

Cal aclarir que aquesta informació ha de ser considerada només de manera orientativa, ja que no totes les persones entenen les agressions de la mateixa manera. Des d'una mirada interseccional, és important comprendre que l'impacte i el nivell de l'agressió tindrà matisos segons l'experiència i vivència de cada persona. A més, no hi ha agressions més "importantes" que d'altres. El més important es fer treball focalitzat en les persones agredides i evitar la victimització, respectar la decisió i generar espais segurs. No obstant això, proposem aquesta taula, ja que a escala jurídica és utilitzada i també pot ajudar a identificar nivells de risc per a persones que no tinguin molta relació amb el tema de les violències i que utilitzin aquest protocol.

Nivell 1: són totes aquelles agressions que acostumen a passar desapercibudes pel fet d'estar normalitzades, donar-se de manera subtil, no ser reconegudes com a violències, i molt sovint invisibles a una detecció externa.

Nivell 2: són totes aquelles agressions que comporten l'exercici de poder i violència sobre l'agredida, les quals es consideraran com a greus o molt greus en funció de la situació i depenent dels agreujants. Les hem subdividit en dos apartats:

Nivell 3: són totes aquelles agressions que posen en risc la integritat física (a més de la psicològica) de l'agredida, es requerirà l'actuació d'ofici, i en molts casos l'expulsió directa de l'agressor de l'espai.

Agreujants: circumstàncies que faran més greus les agressions i que en poden modificar la resposta.

Nivell 1	Ridiculitzar, infantilitzar, invisibilitzar, humor sexista, despreciar, culpabilitzar, anomenar amb adjectius degradants, desautoritzar, desacreditar, mensyprear, inferioritzar, ignorar/no escoltar, fer sentir incompetent, objectivitzar / cossificar, manifestar gelosia i sospita, acusar falsament d'infidelitat, jutjar per vida sexoafectiva, babossejar.
Nivell 2	Amençar, humiliar, degradar, fer xantatge, controlar, fer comentaris vexatoris sobre aparença física, exigir obediència, amagar objectes personals, aïllar, intimidar, provocar gelosia conscientment i malintencionada, explicar intimitats sexuals, generar ambient hostil cap persona agredida, imposar presència a la força en actes socials de l'agredida, obligar-la a fer coses sense consentiment, qüestionar el consum, posar impediments per a que la dona no es mogui lliurement, jutjar per la manera de ballar o vestir, justificar actituds en base a la manera de ballar/vestir de l'agredida, justificar comportaments sexistes per l'alcohol, envair espais.
Nivell 3	Forçar a tenir pràctiques sexuals no segures, escridassar, escopir, colpejar, mossegar, agafar pel coll, retenir o tancar, cremar, tallar, violació (amb o sense penetració), exhibicionisme sexual, immobilitzar, forçar pràctiques sexuals no desitjades, fer fotos o vídeos sense consentiment, fer mal a les persones/animals properes a l'agredida, tocaments sexuals o no sexuals no desitjats, arraconar,

	insultar, envair espais, empentar, trencar objectes per intimidar, assetjar.
Agreujants	Aprofitar-se d'una situació de vulnerabilitat (que l'agredida tingui problemes físics, anar beguda...), autojustificació i buscar justificació de l'entorn/camaraderia, saltar-se la confidencialitat, aprofitar per actuar quan no se senti vigilat, repetició de l'agressió, conèixer el protocol i tenir aquestes actituds.

En cas d'agressió sexual: atenció a la persona agredida (nivell 1 i 2)

1. Si veieu una agressió o us informen que s'està produint, ateneu a la víctima com més aviat millor, parleu amb ella i assegureu-vos que no corre cap perill immediat. És important no anar-hi només una persona, el recomanable és anar-hi dues ja que això permet reforçar la seguretat de la persona agredida i del personal que es troba atenent la situació d'agressió.
2. Si la persona diu que no necessita ajuda, no insistiu. És important respectar la seva decisió.
3. Si la persona diu que sí que necessita ajuda:
  - Acompanya la persona agredida a l'espai habilitat per a aquests casos. Et recomanem anar a un espai segur i tranquil. No gaire sorollós ni amb molta gent.
  - Apartar-la de l'agressor o agressors.
  - Pregunta-li la persona agredida si té alguna amigat a la festa perquè l'acompanyi durant el procés.
  - Realitza una escolta activa i empàtica.
  - Realitza contenció, si és necessari.
  - Evita reforçar l'estigmatització o els sentiments de culpabilitat que pugui sentir.
  - No adoptis una actitud sobre protectora i/o paternalista, evitant donar consells sobre la manera concreta d'actuar.

- L'autodefensa feminista, en aquests casos (i en qualsevol), és totalment legítima.
- Si la persona agredida no vol cap resposta, suport o actuació per part del Punt Lila, s'ha de respectar.
- És essencial evitar els rumors; el nom de l'agredida i l'agressor, així com tota la informació que et doni seran confidencials.

4. Acolliu i avalueu les demandes explícites i implícites que presenta la persona per fer possible una derivació al recurs més adequat, en cas de que sigui necessari.

5. En cas de derivació a altres serveis, realitzeu-ho amb el seu consentiment, concretant i facilitant l'accés més oportú en cada cas.

6. Si vol sol·licitar l'assistència dels serveis mèdics d'urgència o bé dels Mossos d'Esquadra, digues-li que fer-ho no implica la denúncia, sinó només una atenció professional. Informeu-la bé dels seus drets i de què implica cada decisió.

7. En cas que requereixi assistència sanitària urgent, truca al 112 per sol·licitar serveis mèdics d'urgència.

Si l'agredida demana suport i l'agressor NO està present:

1. Recorda que durant l'atenció, la prioritat és atendre a l'agredida i no la persecució del delicte.

2. Si es troba bé, i sempre quan la persona agredida vulgui fer-ho i vulgui que ho tinguis present, suggereix-li que et pugui brindar una descripció detallada de la persona agressora i escriu-ho a la fitxa de registre per tal de poder fer el seguiment d'altres agressions que hagi comés.

3. Si la persona agredida requereix buscar a l'agressor i no el troben, esmenta-li que si es torna a trobar amb ella en una altra situació, pot tornar al dispositiu de nit per a desenvolupar a acció corresponent.

Si és algú del seu entorn qui demana suport:

1. Pregunta a les seves amistats, què ha passat per saber de quin tipus d'agressió es tracta i aplicar el circuit de atenció.
2. Mira de contactar amb l'agredida. Un cop amb ella, pregunta-li si vol explicar el que ha passat i informa'l que existeix un dispositiu de nit a la seva disposició en cas que el requereixi i segueix el circuit establert.

59

En cas d'agressió sexual, violació o abús sexual greu (nivell 3)

1. Atent a l'agredida d'acord amb l'anterior
2. Demana-li si vol sol·licitar l'assistència dels serveis mèdics d'urgència o bé dels Mossos d'Esquadra (recorda que en aquest últim cas no implica la denúncia, sinó només una atenció específica).
3. En cas que requereixi assistència sanitària urgent, contactar prèviament amb l'organització de la festa, per a requerir una ambulància o truca al 112.
4. Si no vol els serveis d'urgència ni els Mossos, informa-la que se li poden proporcionar altres recursos que no siguin d'atenció immediata.
5. Transmet en tot moment que la prioritat és el respecte als seus temps i les seves necessitats.
6. Si l'agredida no està en condicions, cal valorar si se li pot oferir un acompanyament òptim o si cal contactar amb els serveis mèdics del territori.
7. S'ha d'informar la persona que ha viscut l'agressió que és recomanable no dutxar-se ni realitzar cap mena d'higiene per a no eliminar possibles restes d'ADN que puguin facilitar la identificació de l'agressor i que puguin servir com a proves davant un procés judicial, tot i que si s'hi nega, ho respectarem.

8. Proporciona-li tota la informació necessària per si volgués denunciar, en aquell moment o posteriorment, és important que conegui tots els pros i contres de denunciar perquè pugui decidir amb coneixement.

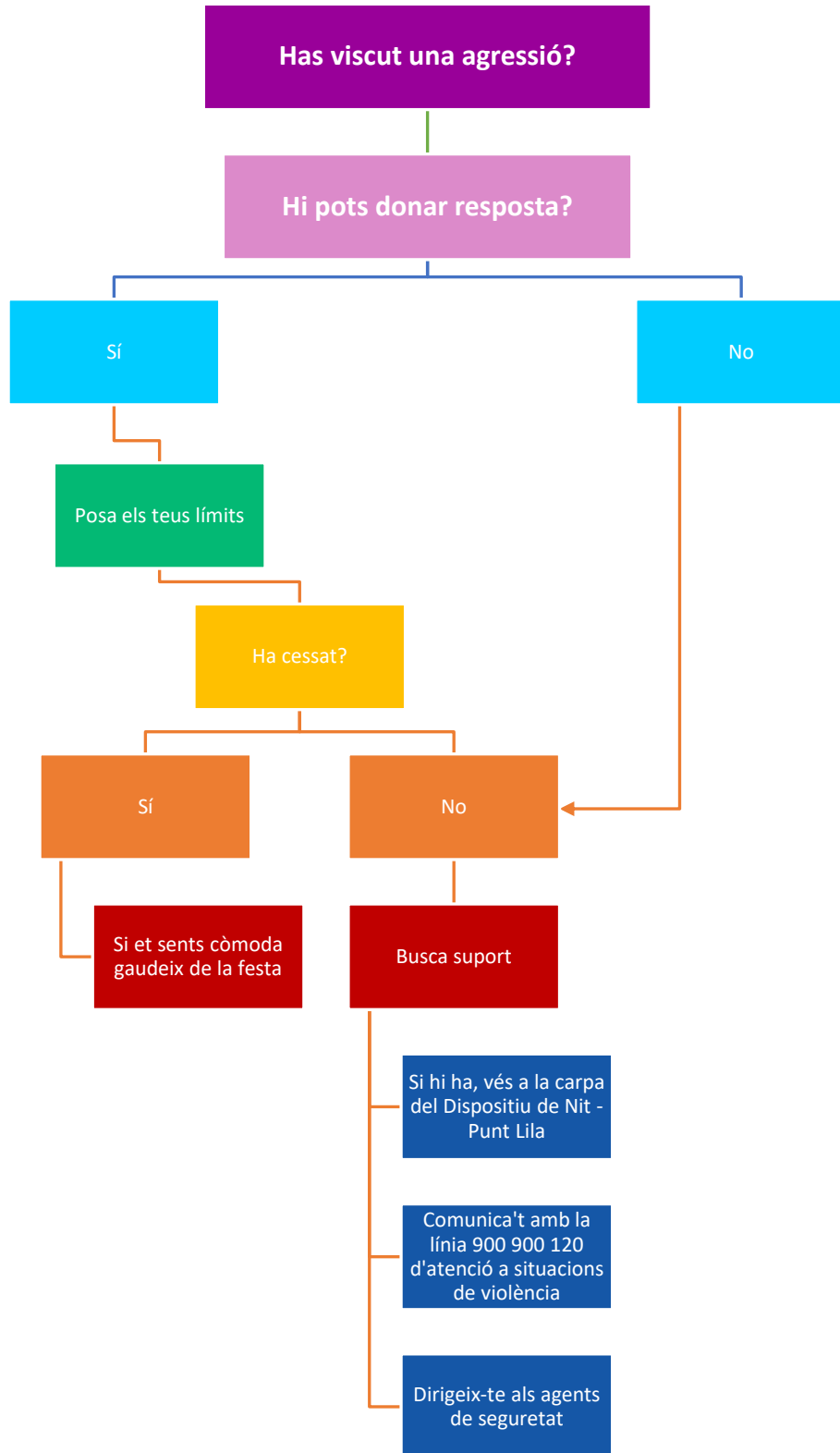
Drets de la persona agredida

60

1. Tens dret a accedir als dispositius disponibles en l'espai d'oci, així com activar el circuit definit en aquest protocol.
2. Tens dret a rebre suport, assistència psicològica i mèdica, més enllà si decideixes denunciar la situació de violència que has viscut. Se t'informarà dels recursos disponibles, de manera que puguis prendre decisions de manera informada.
3. En casos de violència masclista i sexual greu, tens dret a acudir a un centre mèdic per a rebre atenció i suport emocional. En el dispositiu de nit se t'informarà i orientarà sobre aquest procés, on el més rellevant serà resguardar el teu benestar emocional i psicològic. (Cal assenyalar que en aquests casos, els centres mèdics igualment treballen per registrar i resguardar les proves de l'agressió).
4. En cas que decideixis denunciar, sigui en el mateix moment o posteriorment, tens dret a accedir als cossos policials corresponents. En el dispositiu de nit et brindaran la informació sobre aquests recursos. En interposar una denúncia, tens dret a rebre assistència lletrada en les dependències policials i judicials.
5. Si et trobes en situació administrativa irregular, també tens tots aquests drets esmentats: tant d'assistència mèdica d'urgència com de denunciar, així com de disposar d'un intèrpret en cas que ho necessitis.
6. Si ets una persona LGTBIQ+, i has patit una agressió LGTBIQfòbica (insults, amenaces, agressió física, delictes d'odi) tens dret a realitzar una denúncia administrativa o penal. En el dispositiu de nit et podran informar i orientar sobre aquest procés

En cas d'haver patit una agressió, què puc fer?

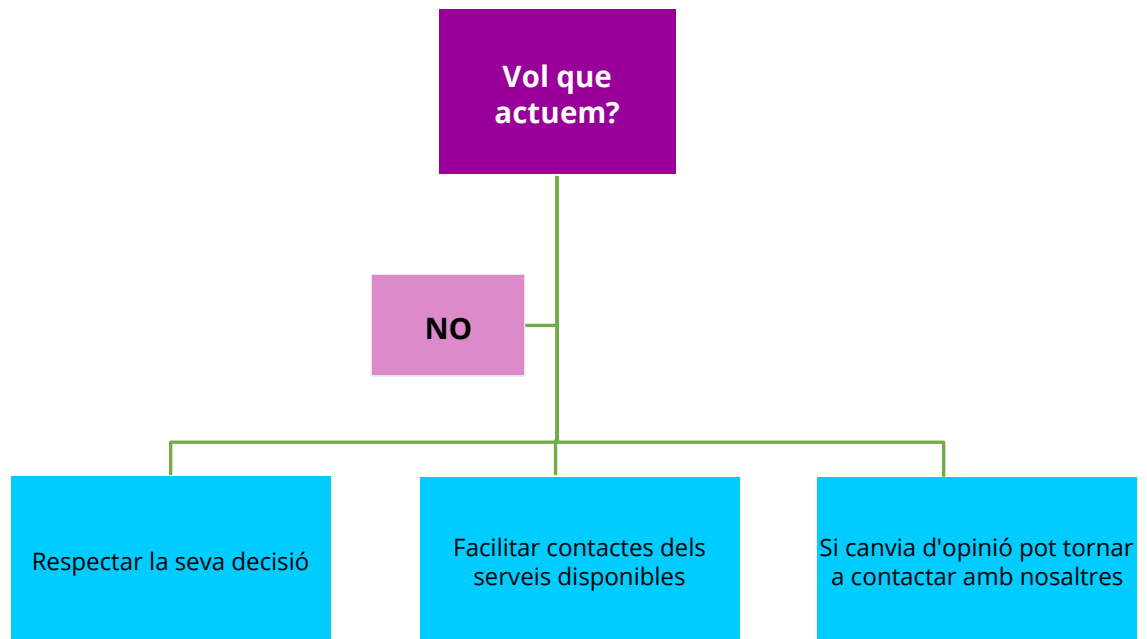
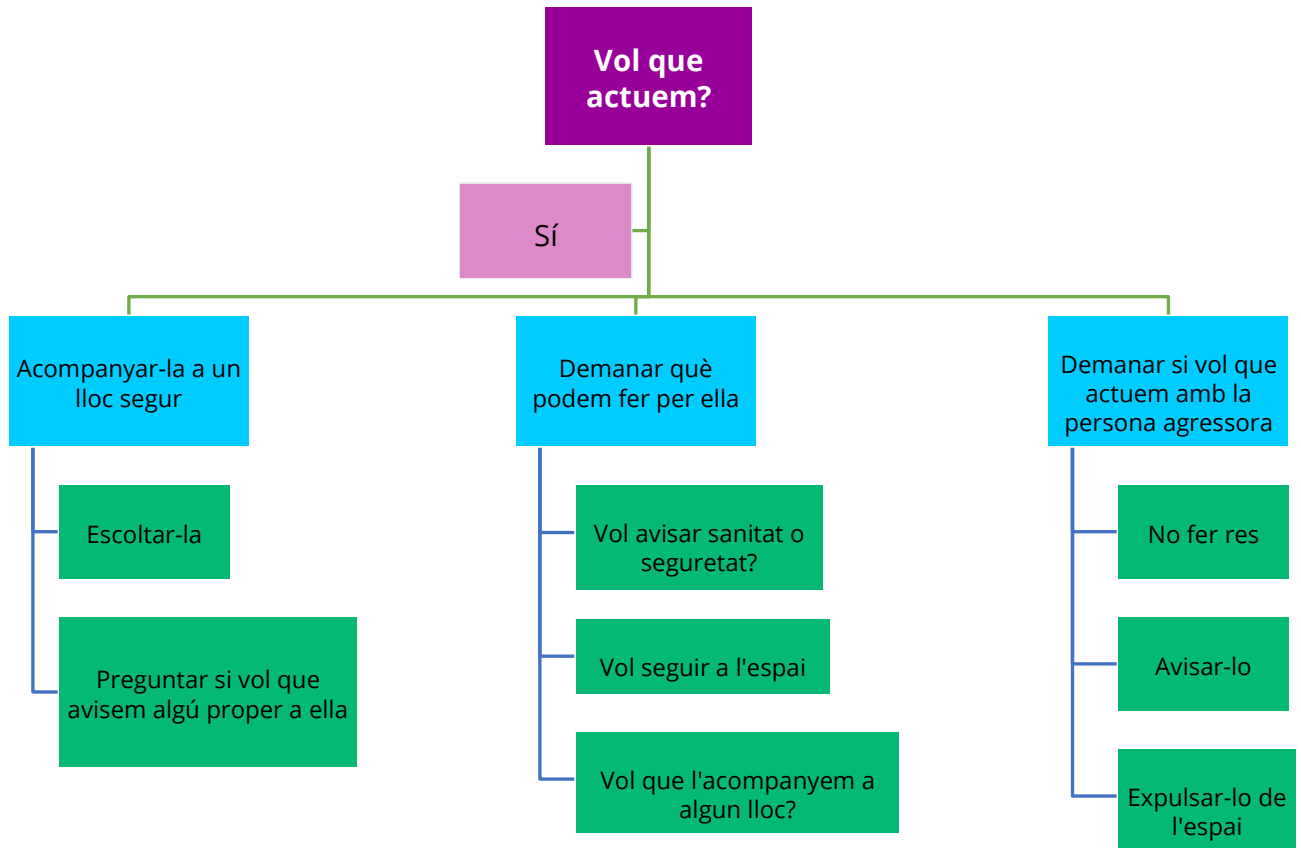
61

En cas de rebre una persona agredida o algú que ha vist una agressió, què puc fer?

Si hi ha Dispositiu de Nit – Punt Lila.

62

Si no hi ha Dispositiu de Nit – Punt Lila

Què fer si no hi ha dispositiu de nit?

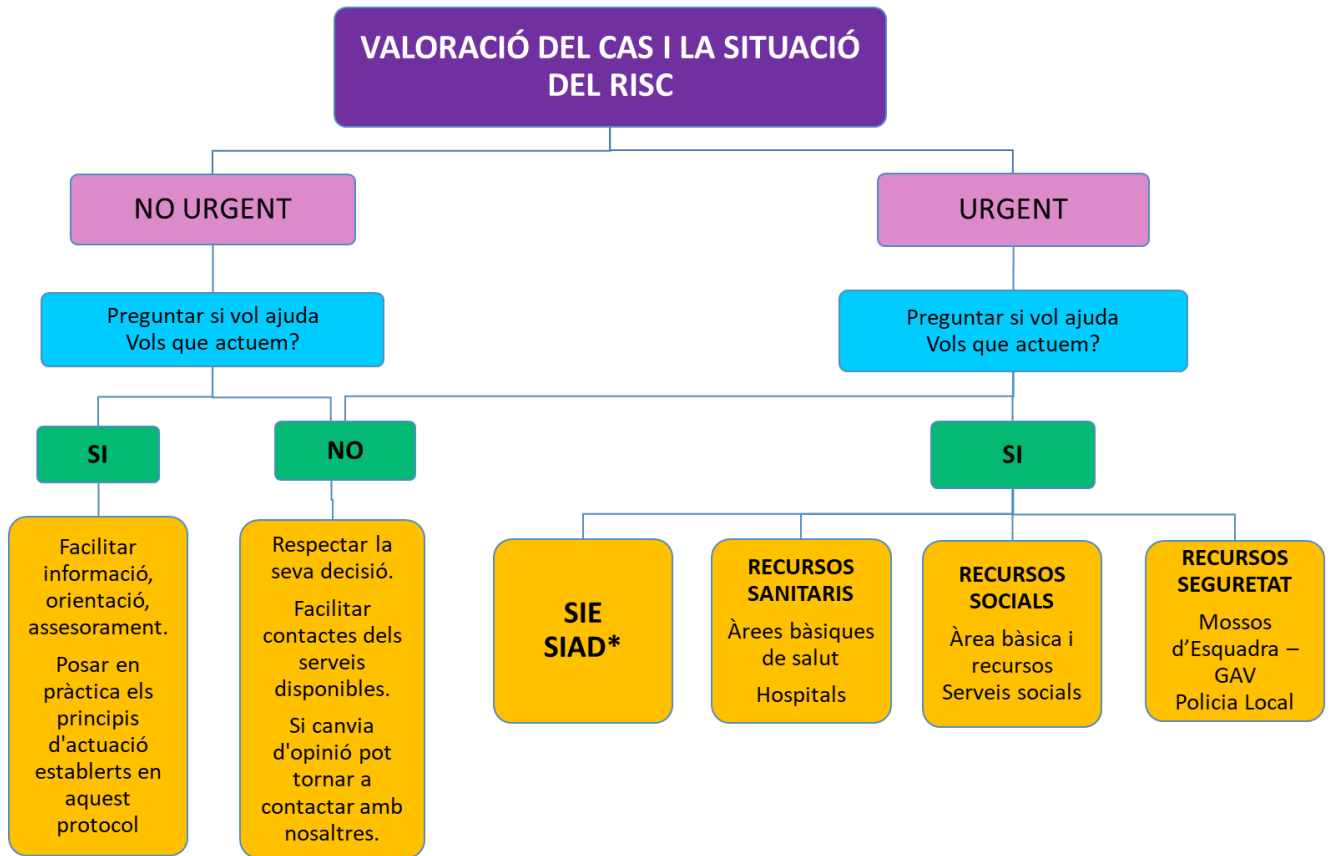
És important pensar en aquells escenaris quan no es pot realitzar la implementació dels dispositius de nit/punts liles, o bé, quan acaba la festa i el dispositiu de nit ja no està funcionant.

Aquest últim escenari és molt rellevant i especialment sensible per a les violències sexuals, ja que la gent ha començat a anar-se'n, la majoria de les persones organitzadores de la festa estan recollint i no estan pendents de possibles situacions d'agressió que puguin donar-se, s'apaguen les llums de la festa i els espais es tornen més foscos, etc., és a dir que poden augmentar els factors de risc.

En aquest moment cobra molt sentit saber com actuar en cas que no hi hagi dispositiu de nit, i d'aquesta manera poder activar el **circuit local** d'abordatge de les violències masclistes.

Per a això és molt important que totes les persones participants i organitzadores de la festa coneguin aquest protocol, i sàpiguen els principis bàsics d'actuació en cas que hagin d'enfrontar-se a una situació de violència sexual sense el dispositiu de nit.

*Es recomana prioritzar l'atenció dels serveis SIE i SIAD abans de la denúncia, si l'agressió ocorre de dilluns a divendres en horari laboral.

Atenció a persones LGBTIQ+

En el cas que es doni algun tipus d'agressió LGBTIQfòbica el circuit d'atenció serà el mateix que el descrit anteriorment. No obstant, en el cas de la LGBTIQfòbia es posa més èmfasi en la denuncia, administrativa o penal, per tal de visibilitzar i fer front a la LGBTIQfòbia. En el cas que es vulgui denunciar caldrà tenir en compte el següent:

65

En cas d'insults en un espai d'oci

1. Informar al dispositiu de nit o a la barra, explicar la situació i protegir a la persona en cas necessari.
2. Recollir tota la informació (què ha passat, testimonis,...) perquè si la persona agredida ho decideix es doni coneixement al SAI, des d'on es farà arribar la denuncia a la Generalitat.
3. Si no hi ha persona referent del protocol es poden dirigir a la policia local, que haurà protegir, identificar l'agressor i comunicar-ho al SAI corresponent.

En cas d'insults, amenaces i/o agressió física (delictes d'odi)

1. Seguir el procediment del punt anterior
2. Trucar al 112 al·legant delicte d'odi
3. Anar a un centre mèdic (violència física) o a urgències psiquiàtriques (violència verbal) perquè facin un informe mèdic d'agressions
4. Informar al SAI Anoia

Finalment, per poder recollir més informació i si es vol que es tramiti per via farà falta un informe mèdic més detallat fet per un especialista (psicòleg/a, traumatòleg/a, dentista, etc.). Això permet que, un cop passat al Jutjat corresponent, es puguin demanar danys i perjudicis. En qualsevol cas, és molt important tenir testimonis.

En relació a les persones menors d'edat cal tenir present:

Posar a les víctimes en el centre és el principi que ha d'orientar qualsevol intervenció preservant la intimitat i la dignitat de les persones ateses.

66

A partir de 12 anys comença l'adolescència. Qualsevol intervenció que impliqui la recollida i conservació de dades personals requereix el consentiment de les persones que ostentin la pàtria potestat o guarda legal. Però alhora l'article 17 de la *Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència* estableix que els infants i els adolescents, amb l'objecte de demanar informació, assessorament, orientació o assistència, es poden adreçar personalment a les administracions públiques encarregades d'atendre'ls i protegir-los, fins i tot sense el coneixement de llurs progenitors, tutors o guardadors, en particular si la comunicació amb aquests pot frustrar la finalitat pretesa.

A partir dels 14 anys la normativa de protecció de dades determina que no es podrà transmetre informació a les persones progenitores o representants legals de l'adolescent sense el seu consentiment, excepte en situacions de valoració de risc alt. En aquest darrer cas s'haurà de facilitar la informació imprescindible per suavitzar o fer desaparèixer l'esmentat risc. A partir d'aquesta edat l'adolescent pot donar i consentir que és recullin les seves dades personals.

En el cas de l'agressor, a partir del 14 anys té responsabilitat penal (guiada per la jurisdicció penal de menors d'edat).

Si hi ha situacions de risc greu, s'ha d'informar necessàriament les autoritats competents.

Tancament del Dispositiu de nit / Punt Lila i/o atenció a casos

Un cop finalitzada la intervenció, és important trobar-se a l'espai de tranquil·litat, fer una petita valoració de com ha anat la intervenció, com s'han sentit les persones que han intervingut i quins aspectes es poden millorar. Així com omplir la fitxa de registre per poder tenir informació que ajudi a millorar el Protocol.

67

La fitxa de registre l'haurien d'omplir la persona coordinadora del Punt Lila, les persones que fan itinerància, tant des del punt lila com els Àngels de Nit, les persones de barres, de cada esdeveniment per deixar constància de les diverses observacions i atencions efectuades durant la festa. Les fitxes recollides s'hauran de fer arribar a la persona referent del protocol, del municipi, un cop conclosa la festa i abans que es faci la reunió de valoració.

Accions públiques per la visibilització i la reparació

A totes les festes i activitats es pot valorar si es fa un comunitat públic o resposta comunitària local o comarcal en el marc de la festa o després de la festa (ex: lectura de manifestos, parar la música, ...) en tots els casos es recomana treballar conjuntament comarcal i/o localment uns criteris clars i consensuats d'intervenció per aquest tipus de resposta evitant la possible revitalització de les persones agredides.

5. Resum del circuit i dels serveis de suport a les violències masclistes i LGBTQifòbia

És important saber que si s'ha patit alguna agressió sexual o LGBTQifòbia en context d'oci, més enllà de si la persona decideix denunciar o no, aquesta té dret a rebre suport i atenció psicològica i sanitària, per a això existeixen diferents serveis especialitzats per a l'atenció de les violències masclistes i LGBTQifòbia en el territori.

68

- **SIAD – SERVEI D'INFORMACIÓ I ATENCIÓ A LES DONES**

El Servei d'informació i atenció a les dones és un recurs que ofereix informació, assessorament, primera atenció i acompanyament en relació a l'exercici dels drets de les dones en tots els àmbits: laboral, social, personal, familiar i d'altres. A la comarca actualment hi ha 2 SIAD's:

- **SIAD ANOIA**

Dona atenció a totes les dones de la Comarca de l'Anoia.

Telèfon: 93 80 51 585

igualtat@anoia.cat

Horari i punts d'atenció:

- Consell Comarcal de l'Anoia, Plaça Sant Miquel, 5, Igualada.
Tècnica social i Psicòloga: Primer i tercer dijous de mes, de 15:30 a 18:30
Advocada: Primer dijous de mes, de 15:30 a 18:30
- Biblioteca Pública El Safareig, C. Del Pilar, 2, Capellades.
Tècnica social, psicòloga i advocada: Segon dijous de mes, de 15:30 a 18:30
- Centre Tecnològic i Comunitari (CTC), Av. Catalunya, 60, Masquefa.
Tècnica social, psicòloga i advocada: Quart dimecres de mes, de 11:00 a 14:00

- **SIAD MICOD**

Dona atenció a les dones de la mancomunitat de la conca d'Òdena

Telèfon: 63 636 56 31

siad@micod.cat

- **EAD – EQUIP D'ATENCIÓ A LA DONA de Piera**

Dona atenció a les dones de Piera

Telèfon: 636 365 631

Centre Serveis La Bòbila, Carretera d'Igualada, 2, Piera.

- **SAI ANOIA – SERVEI D'ATENCIÓ A PERSONES LGBTI**

El SAI és un servei que ofereix atenció, informació i assessorament de proximitat a les persones lesbianes, gais, trans*, bisexuals, intersexuals, a la ciutadania en general, a entitats i a professionals de sectors com el sanitari, l'atenció social i comunitària o l'educatiu, en temes relacionats amb la diversitat afectiva, sexual i de gèneres.

Telèfon: 93 805 15 85

sai@anoia.cat

- **Servei d'intervenció Especialitzada - SIE Igualada Catalunya Central**

Servei públic especialitzat que ofereix informació, atenció i recuperació a totes les dones que han estat o estan en processos de violència masclista, així com els seus fills i filles a càrrec i potenciar els programes específics i integrals de prevenció, assistència i reparació.

Telèfon: 93 804 82 65

siecc.tsf@gencat.cat

- **900 900 120**

És una línia d'atenció telefònica permanent, gratuïta i confidencial, que atén les demandes relacionades amb qualsevol forma de situació de violència contra les dones. Funciona tots els dies de l'any, durant les 24 hores del dia i disposa de professionals, advocades i psicòlogues que poden contactar amb serveis d'emergència, si és necessari.

- **SERVEIS SOCIALS CONSELL COMARCAL DE L'ANOIA**

Consell Comarcal de l'Anoia

Telèfon: 93 805 15 85

s.socials@anoia.cat

- **EQUIP D'ATENCIÓ A LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA DE L'ANOIA**

Consell Comarcal de l'Anoia – Pl. St. Miquel, 5.

Telèfon: 93 805 15 85

eaia@anoia.cat

- **HOSPITAL D'IGUALADA**

Telèfon (centraleta): 93 807 55 00

Avda. Catalunya, 11

- **SERVEI D'URGÈNCIES ATENCIÓ 24H**

Telèfon: 93 807 55 77

Lecco, 22

- **UNITATS D'ATENCIÓ A LA SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA - ASSIR**

ASSIR Anoia - CAP Anoia

Telèfon: 93 803 15 04

Passeig Verdaguer, 170, 3a planta, Igualada

- **SERVEI D'ATENCIÓ PSICOLÒGICA PER HOMES**

Telèfon: 938051585

psicoanoia@gmail.com; igualtat@anoia.cat

Plaça de Sant Miquel, 5, Igualada.

71

- **MOSSOS D'ESQUADRA**

Telèfon: 93 875 98 40

ITPG9125@gencat.cat

Comissaria d'Igualada. Avinguda dels Països Catalans, núm. 20-22.

Grup d'Atenció a la Víctima (GAV) Extensió 64580/64519

- **OFICINA D'ATENCIÓ A LA VÍCTIMA DEL DELICTE**

Les oficines d'atenció a la víctima del delicte són un servei gratuït que ofereix atenció, suport i orientació a les víctimes i persones perjudicades per un delicte o falta, i punt de coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica i de gènere que adopten els òrgans judicials a Catalunya.

Telèfon: 93 693 47 26

oacvdbc.justicia@gencat.cat

Carrer Josep Umbert, 124, 1a planta (edifici dels jutjats), Granollers.

6. Seguiment i avaluació

Aquest àmbit és imprescindible, ja que obre espai a una avaluació contínua sobre l'aplicació del protocol, podent ajustar-lo en la mesura en què es requereixi. El seguiment facilita la anàlisi del procés mentre aquest esdevé, per examinar els punts forts i febles durant el desenvolupament. L'avaluació es desenvolupa al final del procés d'implementació en base en uns criteris preestablerts que determina si s'han aconseguit els objectius i s'hi ha arribat a l'impacte previst.

72

Des del Consell Comarcal de l'Anoia es fomentarà la creació d'una *Comissió de seguiment del protocol comarcal*, per a revisar els resultats de cada poble, valorant les incidències en la planificació i la posada en pràctica així com les bones pràctiques i casos detectats i atesos, per a anar millorant i aconseguir uns espais d'oci públics, segurs i lliures.

6.1 Comissió de seguiment del protocol comarcal

Des del Consell Comarcal de l'Anoia es fomentarà la creació d'una *Comissió de seguiment del protocol comarcal*, per a revisar els resultats del Protocol i la seva incidència a cada municipi, valorant i fent seguiment de les actuacions previstes i la seva implementació, així com les bones pràctiques, per a anar millorant i aconseguir uns espais d'oci públics, segurs i lliures.

Com a proposta, aquesta comissió hauria d'estar integrada com a mínim per les referents del grup motor d'aquest protocol i les referents municipals d'aquest protocol, i es recomana que hi hagi una o dues reunions l'any.

Amés, de ser possible, es recomana que es pugui incloure en aquesta comissió als següents representats:

- Representants de la policia o guàrdia municipal dels pobles
- Representants dels servei d'emergència dels pobles
- Representants de col·lectius de dones o col·lectius feministes de la comarca

- Representants de col·lectius LGBTIQ+ de la comarca
- Representants d'entitats o col·lectius d'altres orígens o cultures de la comarca
- Representants d'entitats implicades en l'organització de festes, de la comarca
- Altres professionals del Consell com la tècnica del SAI, la d'inclusió.

6.2 Grup de seguiment municipal del protocol.

73

Es proposa crear un grup de seguiment municipal del protocol. L'objectiu principal d'aquest grup de treball és vetllar per a la bona implementació i millora del protocol, per potenciar espais de seguretat i llibertat per tothom, en l'oci diürn i nocturn, a l'espai públic del municipi.

Les funcions d'aquest grup seran:

- Promoure una implementació de qualitat a les festes.
- Vetllar perquè requisits mínims recollits al Protocol es portin a terme.
- Coordinar les tasques prèvies, durant i posteriors que s'hagin de fer per implementar el Protocol.
- Definir de forma consensuada l'actuació de tots els serveis i agents envers qualsevol violència sexual o LGBTIQfòbia.
- Articular un circuit d'intervenció que ofereixi una resposta coordinada a les violències sexuals i LGBTIQfòbiques.
- Promoure i animar a les entitats locals, bars, pubs, per a què implementin accions recomanades en el Protocol.
- Fer difusió de les campanyes de comunicació per a corresponsabilitzar a tota la ciutadania per tal d'evitar qualsevol situació de violència.
- Difondre i promoure l'adhesió al manifest del Protocol a altres entitats municipals que no siguin estrictament les organitzadores de les festes populars.
- Crear un número de telèfon mòbil específic, que portarà la persona referent de la festa, per la coordinació dels agents, durant la festa.

- Registrar les situacions detectades de violències sexuals i LGTBIQfòbiques durant les festes populars, amb la *fitxa de registre*.
- Valoració de la festa: casos atesos, detectats, incidències, aspectes a millorar, bones pràctiques i aspectes que funcionen bé i cal mantenir i/o potenciar.

Es recomana que el Grup de Seguiment municipal del protocol estableixi abans del 30 de gener de cada any, un calendari anual dels actes que hauran de disposar de servei de Dispositiu de Nit/punt lila, tant organitzats per l'Ajuntament com per les entitats adherides al protocol. En el cas d'actes no inclosos en aquest calendari i que compleixin amb els requisits establerts al protocol, la part organitzadora haurà d'avisar amb una antelació de 45 dies a l'Ajuntament per tal de poder fer front a la gestió del servei. Posteriorment l'Ajuntament contactarà amb el CCA per demanar suport i valorar quins materials se'ls pot proporcionar des d'aquest ens.

Es recomana que aquest grup es reuneix dues vegades per a cada festa, una reunió prèvia per planificar i organitzar la festa per tal que sigui lliure de sexisme i LGTBIQfòbies i una reunió de valoració de la festa.

És molt recomanable poder fer una marxa exploratòria i/o recorregut de reconeixement del lloc on es farà la festa i el centre del poble o desplaçaments que fan les persones que hi assisteixen, així com d'on estaran ubicats els serveis d'aquesta (per exemple lavabos, punts d'aigua, il·luminació, papereres...), per identificar zones de risc i adopció de mesures per tal de reduir-les.

Es recomana que aquest Grup de seguiment estigui format per les següents representats:

- Referent del protocol del municipi
- Personal tècnic del servei a les persones, que impliqui la festa
- Personal de policia o guàrdia municipal i/o protecció civil
- Personal d'emergències participants a la festa

- Regidors o regidores que impliqui la festa
- Col·lectius de dones o col·lectius feministes del municipi
- Col·lectius o persones LGBTIQ+ del municipi
- Entitats culturals que participen a la festa

En aquells casos de municipis més petits o municipis que no tenen tots aquests representats, es recomana que aquesta comissió sigui portada per la persona que està a càrrec de la festa/activitat d'oci.

També en casos que les festes siguin organitzades per empreses o entitats externes, es recomana que aquesta comissió informe a l'empresa d'aquest protocol i garanteixi que es prenguin les mesures mínimes per a la seva implementació i per a l'abordatge de les violències masclistes y LGBTIQfòbiques.

En la programació de les activitats i festes del municipi, adreçades a qualsevol edat, és necessari tenir en compte les següents premisses:

- Fer recordatoris constants de que la festa serà un espai lliure de violències.
- Promoure la diversitat d'activitats i espais per a tots els públics. Facilitar i pensar la convivència i coexistència d'activitats adreçades a públics d'edats diverses : infants, joves i gent gran. La diversificació dels usos i funcions en espais comuns ajuda a una millor percepció de llibertat i seguretat.
- Promoure continguts amb perspectiva de gènere o que no fomentin missatges masclistes.
- Promoure a dones i a persones LGBTIQ+ en les activitats programades. Ja sigui a través de la contractació d'artistes i espectacles, fins a programar activitats dirigides per aquestes persones.
- Promoure campanyes unitàries entre jovent i entitats, accions complementàries de sensibilització. Es poden promoure vídeos, cançons, iniciatives virals, etc.

7. Recomanació d'accions a promoure pels municipis

En els diferents espais de participació proposats per l'elaboració d'aquest protocol s'han recollit un seguit de propostes fetes des de la ciutadania i des d'organismes tècnics i polítics que no s'han incorporat a l'apartat d'implementació del protocol. En aquest apartat, recollim aquestes propostes com a recomanacions per promoure en els diferents municipis, o pel Consell Comarcal a mitjà i llarg termini.

76

Accions a promoure

ÀMBITS D'ACCIÓ				ACCIÓ
PiS	D	A	R	
x				Promoure grups o comissions feministes i LGTBIQ+ en centres educatius de secundària.
x				Assignar i formar a agents d'igualtat a cada municipi per assegurar un treball constant amb perspectiva de gènere en el marc de l'oci.
x				Formar a persones joves perquè siguin elles les facin la sensibilització en relació a la prevenció de les violències masclistes i puguin ser també agents detectors.
x				Promoure criteris de valoració per accedir a les subvencions que ofereixen el Consell Comarcal i diferents municipis, com fer formació obligatòria sobre gènere i violències masclistes per les entitats que opten a aquestes subvencions com a premissa per rebre-la.

x				Fer una secció setmanal a algun mitjà de comunicació amb una pregunta de reflexió dirigida a famílies amb fills adolescents que ajudi a tenir una conversa a casa. Es pot acompanyar la pregunta amb una explicació que ajudi l'adult a abordar el tema.
x				Crear una xarxa de bus/transport públic nocturn, que connecti tots els municipis de la comarca per tal de fer un retorn segur a casa. Aquesta acció hauria de ser promoguda a nivell comarcal i municipal entre tots els municipis.
x	x			Que hi hagi una figura especialitzada en gestió d'agressions i violències en espais d'oci privats (bars).
x	x			Elaborar una eina de recull de dades quantitatives de la incidència de les violències masclistes i LGTBIQfòbiques en diferents serveis: SIAD, SIE, SAI, Educació, etc.
			x	Seguiment després d'un cas tancat: poder conèixer l'estat de la situació més endavant.

8. Annexes

8.1. Document d'adhesió al protocol

MODEL D'ACORD DE PLE D'ADHESIÓ AL PROTOCOL DAVANT LES VIOLÈNCIES MASCLISTES I LGTBIQFÒBIQUES EN ESPAIS PÚBLICS D'OCI DE LA COMARCA DE L'ANOIA.

78

El ple del Consell Comarcal en data XX.XX.XX va aprovar el Protocol davant les violències masclistes i LGTBIQfòbiques de la comarca de l'Anoia. La seva finalitat es contribuir a generar espais d'oci segurs i lliures de violències masclistes i LGTBIQfòbiques, donant una resposta institucional des d'una lògica comunitària tenint en compte la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista i la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

Que els compromisos que s'assumeixen amb l'adhesió són:

- 1.- **Aprovar per Ple municipal l'adhesió al Protocol davant les violències masclistes i LGTBIQfòbiques** de la comarca de l'Anoia.
- 2.- **Definir una persona referent** del protocol en el municipi.
- 3.- **Incorporar la perspectiva de gènere als diferents àmbits i espais** que interaccionen en el disseny, l'organització i la implementació de festes populars, així com la seguretat i el disseny urbà.
- 4.- **Organitzar la Taula de coordinació i seguiment previ i post festa/ fira/ torneig**, etc. per vetllar i garantir un espai segur i saludable fent les adaptacions necessàries de les recomanacions del protocol segons les característiques de cada municipi.
- 5.- **Tenir en compte els criteris establerts en el protocol a l'hora d'organitzar activitats**, i també en les contractacions d'artistes, grups de seguretat...

6.- **Tenir en compte els criteris establerts en el protocol de compromís per part de l'ajuntament** d'incloure en els plecs de condicions o contractacions dels esdeveniments d'oci, sobretot els nocturns. amb un públic de més de 500 persones organitzats per empreses o qualsevol tipus d'organització amb finalitat lucrativa, **l'obligatorietat de disposar d'un servei del dispositiu de nit i complir les recomanacions d'aquest protocol.**

7.- **Modificar la reglamentació específica,** Ordenances municipals per adaptar-la als acords del protocol.

8.- **Garantir que les associacions i entitats del municipi que ofereixen el servei del dispositiu** estiguin compromeses amb el protocol.

9.- **Implementar les formacions mínimes establertes en aquest protocol.**

10.- **Generar accions de comunicació que impliquin la difusió d'aquest protocol** cap a la ciutadania, ja sigui mitjançant el material facilitat per part del Consell Comarcal com per material elaborat pel propi consistori.

11.- **Promoure la participació d'entitats i col·lectius diversos,** en especial d'aquells que tinguin a veure amb la temàtica abordada per aquest protocol (feministes, LGTBIQ+...) en l'organització de les Festes populars.

12.- **Promoure la implicació de tota la ciutadania en termes de corresponsabilitat social** per a l'erradicació de les violències masclistes, sexuals i la LGTBIQfòbia en especial èmfasi amb aquelles que es duen a terme en els espais públics d'oci.

13.- **Tenir en compte la perspectiva interseccional i la diversitat present en la ciutadania** en el moment de desenvolupar accions relatives a l'execució i avaluació d'aquest protocol.

14.- **Aportar una partida econòmica del pressupost anual per a comptar amb els recursos necessaris per a la implementació del protocol i dels seus circuits.**

Que d'acord amb allò que es disposa en la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, en la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

Al ple de la corporació es proposa :

PRIMER.- Aprovar l'adhesió al PROTOCOL DAVANT LES VIOLÈNCIES MASCLISTES I LGTBIQFÒBIQUES EN ESPAIS PÚBLICS D'OCI DE LA COMARCA DE L'ANOIA aprovat pel ple del Consell Comarcal de l'Anoia en sessió de data XX.XX.XX, que figura com annex.

SEGON.- Assumir els compromisos que figuren en la part expositiva de la proposta d'acord.

TERCER.- Designar a en/na ..... tècnic/tècnica de l'àrea de ..... per al seguiment i gestió de les tasques relacionades amb el Protocol esmentat.

I, signa el present a.....

8.2. Proposta d'accions del protocol i Seguiment segons municipi i festa o activitat.

8.3. Manifest

PROPOSTA DE MANIFEST AMB DISPOSITIU DE NIT/PUNT LILA

“No és excusa! Només sí és sí!”

Et trobes en un espai lliure de violències sexuals, masclistes i LGTBIQfòbiques.

L'organització d'aquesta (nom de l'activitat d'oci) està adherida al Protocol davant les violències masclistes i LGTBIQfòbiques en espais públics d'oci de l'Anoia.

Entre totes i tots farem que aquest espai sigui segur i amable, intolerant amb tota mostra de violències sexuals, masclistes i LGTBIQfòbiques.

Si ets víctima o testimoni d'alguna agressió, adreça't al Punt Lila, on l'equip et pot informar i atendre.

Tothom és responsable que totes les persones puguem gaudir de la (nom de l'activitat d'oci).

Per un espai lliure d'agressions sexistes i LGTBIQfòbiques: No és Excusa! Només Sí És Sí!

PROPOSTA DE MANIFEST SENSE DISPOSITIU DE NIT/PUNT LILA

“No és excusa! Només sí és sí!”

Et trobes en un espai lliure de violències sexuals, masclistes i LGTBIQfòbiques.

L'organització d'aquesta (nom de l'activitat d'oci) està adherida al Protocol davant les violències masclistes i LGTBIQfòbiques en espais públics d'oci de l'Anoia.

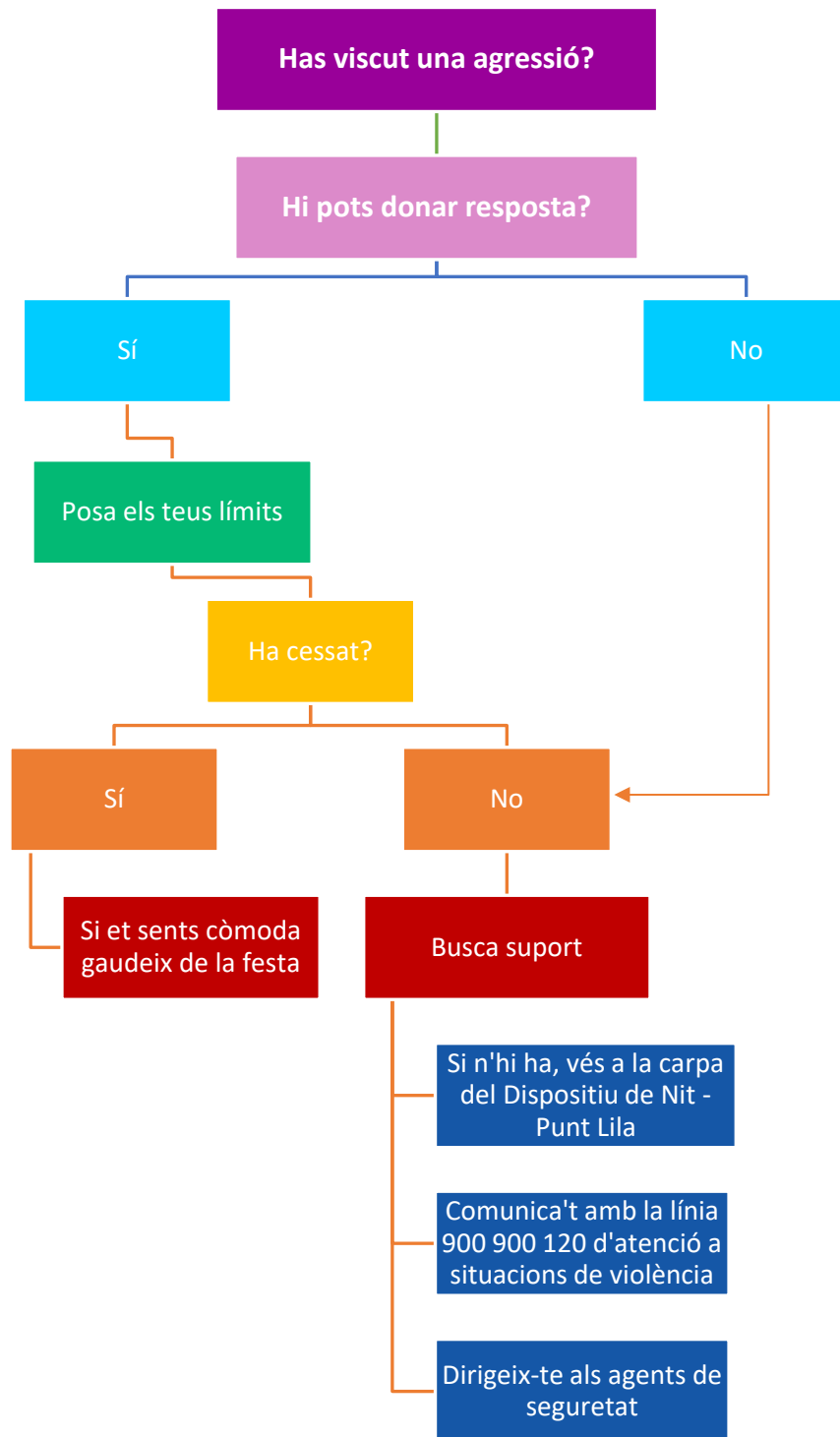
Entre totes i tots farem que aquest espai sigui segur i amable, intolerant amb tota mostra de violències sexuals, masclistes i LGTBIQfòbiques.

Tothom és responsable que totes les persones puguem gaudir de la (nom de l'activitat d'oci).

Per un espai lliure d'agressions sexistes i LGTBIQfòbiques: No és Excusa! Només Sí És Sí!

8.4. Recull dels circuits

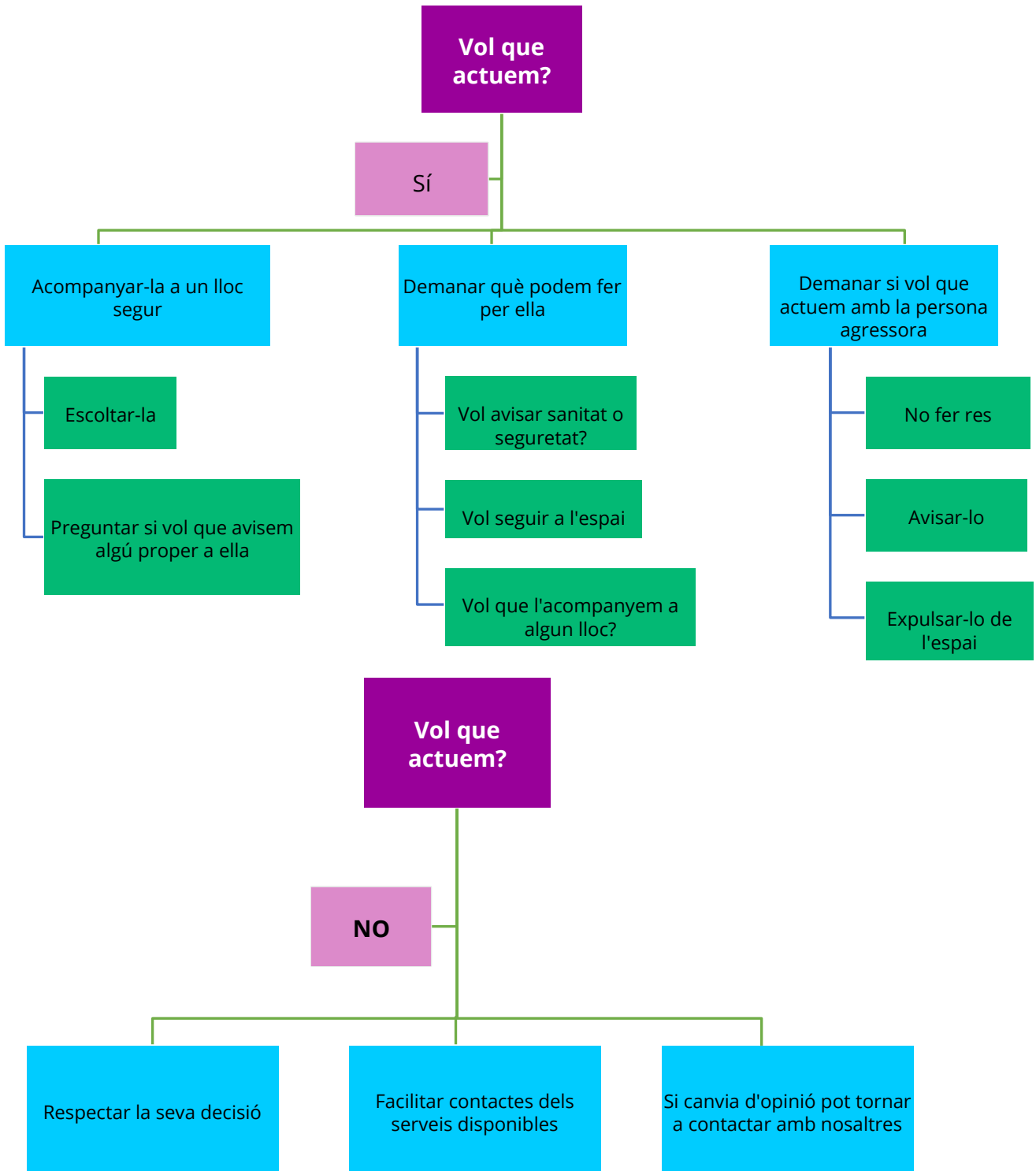
En cas d'haver patit una agressió, què puc fer?

En cas de rebre una persona agredida o algú que ha vist una agressió, què puc fer?

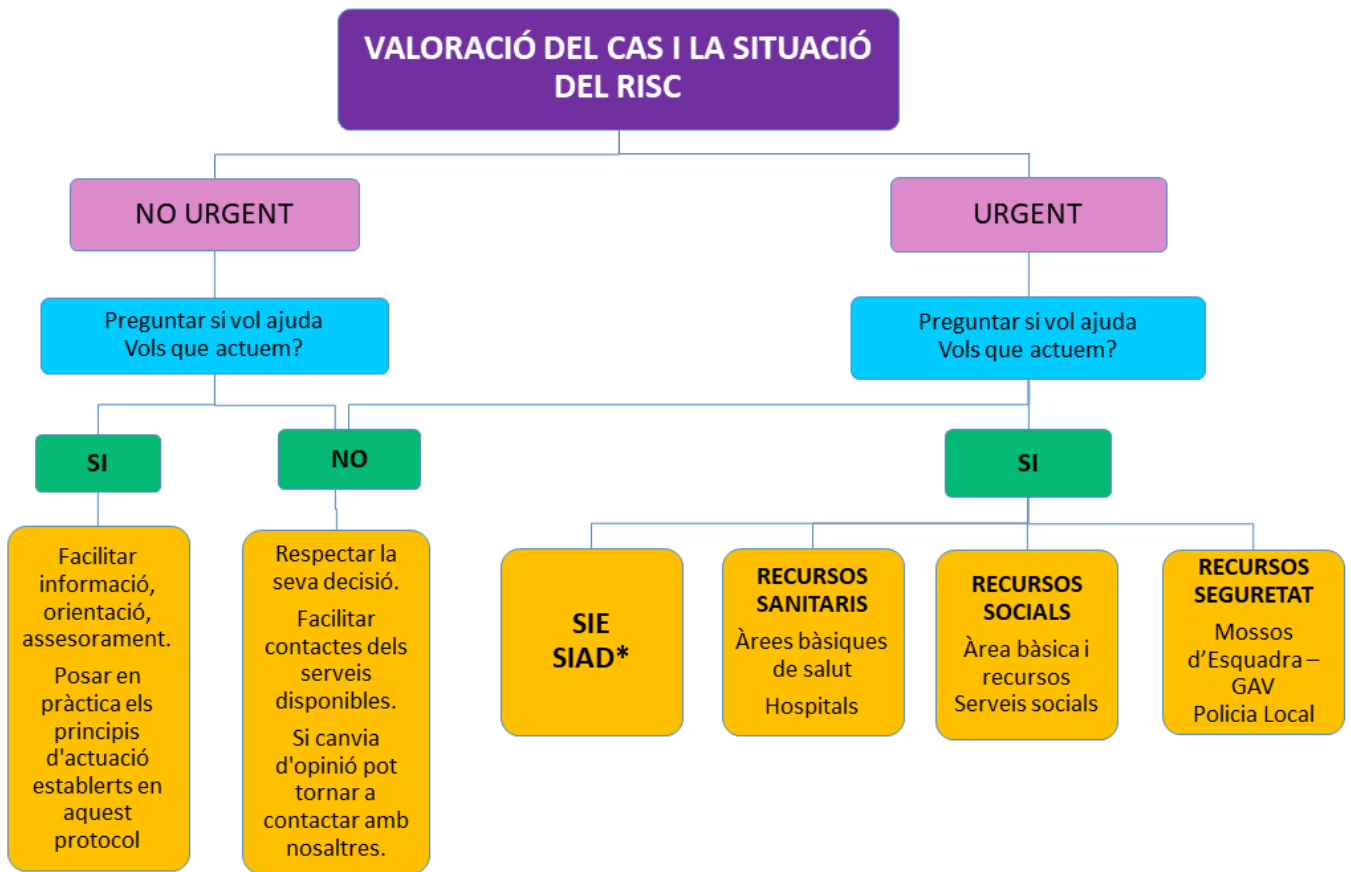
Si hi ha Dispositiu de Nit – Punt Lila.

85

Si no hi ha Dispositiu de Nit – Punt Lila

86

*Es recomana prioritzar l'atenció dels serveis SIE i SIAD abans de la denúncia, si l'agressió ocorre de dilluns a divendres en horari laboral.

8.6 Infografia resum de les actuacions

Resum d'ACTUACIONS i CIRCUIT PROTOCOL VIOLÈNCIES EN ESPAIS D'OCI PÚBLIC						
PREVENCIÓ	Imatge Campaña genèrica si la tenim	Materials de Campaña: Missatges, cartells, falques, etc.	Manifest per unes festes lliures d'agressions masclistes i LGTBIQfòbiques	Formació entitats i agents d'intervenció	Programació amb perspectiva de gènere	Espais de suport: Punt Lila, Espai Tranquil, etc.
DETECCIÓ	Tipus de violències sexuals (existeixen altres tipologies que també poden ser detectades)					
	Mirades sexuals no desitjades i continuades 	Comentaris masclistes i LGTBIQfòbics 	Invasió continuada de l'espai vital 	Tocaments puntuals o continus no desitjats 	Acorralaments 	Violació amb intimidació i/o violència física
	QUI DETECTA?	Persones festa	Agents detectors organització	Equip d'Intervenció i Cura	Persona que pateix l'agressió	
ATENCIÓ	Passos a seguir			Atenció a la persona agredida		
	<ol style="list-style-type: none"> DETECCIÓ DE LA SITUACIÓ VALORACIÓ RESPOSTA IMMEDIATA O ENTRADA DE SITUACIÓ AL PUNT LILA O PUNT D'ENTRADA DE CASOS ATENCIÓ A LA PERSONA AGREDIDA → COORDINAR L'EQUIP D'INTERVENCIÓ I CURA I VALORAR GRAU DE RISC. Risc elevat revisar Seguretat o Policia. INTERVENCIÓ AMB LA PERSONA AGRESSORA <ol style="list-style-type: none"> Reconeixement agressió i acords. No reconeixement acords. Negació. Es convida a marxar de l'espai. Negació de sortir o comportament violent: serveis de seguretat. REUNIÓ D'AVALUACIÓ I CURA 			Principis <ol style="list-style-type: none"> Atenció prioritària persona agredida No qüestionar agressió Respecte a les seves decisions Actitud de cura Informació rigorosa No centrar procediment via penal Passos a seguir <ol style="list-style-type: none"> Oferir Espai Tranquil Atenció a l'espai tranquil. Privacitat Recollir i traslladar informació Pactar la intervenció i els acords Crear equip de cura amb la persona agredida i l'Equip d'Intervenció i Cura per a la intervenció Explicació de tot el que ha passat a la persona agredida 		
RECUPERACIÓ	Principis		Recursos Protocol		Serveis	
	<ol style="list-style-type: none"> Que la persona agredida pugui seguir a la festa Actitud col·lectiva de rebuig a les agressions Traslladar tota la informació sobre recursos de recuperació Agafar el contacte i trucar l'endemà si es creu convenient 		Full informatiu sobre les agressions sexuals Registre de les situacions Equip d' intervenció i cura	Comunicat Ajuntaments Protocol violència masclista CCAnoia SIAD Anoia SAI Anoia (LGTBI)	SIE en violència masclista Polícies Locals, GAV Mossos d' Esquadra 900 900 120 telèfon atenció 24h. Serveis Hospitalaris	

8.7 Drets de les persones agredides

Aquesta és la informació bàsica que hauríem de donar-li a tota persona que viu una agressió masclista o LGTBIQfòbica en aquest espai d'oci:

1. Tens dret a accedir als dispositius disponibles en l'espai d'oci, així com activar el circuit definit en aquest protocol.
2. Tens dret a rebre suport, assistència psicològica i mèdica, més enllà si decideixes denunciar la situació de violència que has viscut. Se t'informarà dels recursos disponibles, de manera que puguis prendre decisions de manera informada.
3. En casos de violència masclista i sexual greu, tens dret a acudir a un centre mèdic per a rebre atenció i suport emocional. En el dispositiu de nit se t'informarà i orientarà sobre aquest procés, on el més rellevant serà resguardar el teu benestar emocional i psicològic. (Cal assenyalar que en aquests casos, els centres mèdics igualment treballen per registrar i resguardar les proves de l'agressió).
4. En cas que decideixis denunciar, sigui en el mateix moment o posteriorment, tens dret a accedir als cossos policials corresponents. En el dispositiu de nit et brindaran la informació sobre aquests recursos. En interposar una denúncia, tens dret a rebre assistència lletrada en les dependències policials i judicials.
5. Si et trobes en situació administrativa irregular, també tens tots aquests drets esmentats: tant d'assistència mèdica d'urgència com de denunciar, així com de disposar d'un intèrpret en cas que ho necessitis.
6. Si ets una persona LGTBIQ+, i has patit una agressió LGTBIQfòbica (insults, amenaces, agressió física, delictes d'odi) tens dret a realitzar una denúncia administrativa o penal. En el dispositiu de nit et podran informar i orientar sobre aquest procés.

8.8 Fitxa recollida de dades

DESPRÉS DE LA FESTA I RECOLLIDA DE DADES

En finalitzar la festa, tots els agents responsables de l'aplicació del protocol hauran d'emplenar la fitxa de recollida de dades d'aplicació de protocol davant les agressions masclistes següent, per poder fer un estudio un cop finalitzades totes les festes.

89

DATA	
FESTIVITAT	
BARRI/LOCALITAT	
ENTITAT/S O COL·LECTIUS PARTICIPANTS	
NÚM. DE PERSONES QUE APLIQUEN EL PROTOCOL	
EDAT DE LA PERSONA QUE VA VIURE L'AGRESSIÓ	
HA ACUDIT VOLUNTÀRIAMENT?	SÍ NO
SI LA RESPOSTA ANTERIOR ÉS NO, QUI ENS HA AVISAT?	

DESCRIPCIÓ DE L'AGRESSIÓ:

--

DESCRIPCIÓ DE L'AGRESSIÓ	SÍ	NO
S'HA AUTODEFENSAT		
NECESSITA ATENCIÓ MÈDICA		
LA PERSONA AGREDIDA VOL ACTUAR		

SI VOL ACTUAR, DE QUINA MANERA VOL FER-HO:	SÍ	NO
VOL FER FORA L'AGRESSOR DE LA FESTA		
TENIM EL CONSENTIMENT DE LA PERSONA AGREDIDA PER COMUNICAR L'AGRESSIÓ DES DE L'ESCENARI		
TENIM CONTACTAT EL SEU GRUP DE SUPORT		
VOL INTERPOSAR UNA DENÚNCIA		
HEM REALITZAT AVÍS A L'AGRESSOR		
HEM REALITZAT EXPULSIÓ DE L'AGRESSOR		

S'HA REALITZAT UNA BONA IMPLEMENTACIÓ DEL PROTOCOL? / VALORACIÓ:

8.9 Comunicat en cas clar/ en cas dubtós

PROPOSTA DE COMUNICAT EN CAS DUBTÓS

Davant l'última notícia de la que hem tingut coneixement en el nostre municipi, donat que des de l'Ajuntament de X seguim recollint informació sobre el que ha passat i en la mesura que actuem des del convenciment que, en aquests moments, la prudència és fonamental per protegir la identitat de les persones implicades i els seus familiars, volem comunicar el següent:

91

1. Que l'Ajuntament de X, dotat del Protocol d'Abordatge de les Violències Masclistes i LGTBIQfòbiques en Espais d'Oci Públic de la comarca de l'Anoia, manté i mantindrà sempre una actitud de contundent rebuig davant de qualsevol agressió masclista i LGTBIQfòbica actuarà sempre guiat pel principi d'atenció i protecció prioritària a la víctima. És a dir, que es donarà preferència a una atenció que prioritzi l'estat emocional i físic de les víctimes, la valoració del risc que enfronten, el respecte als seus temps, a la garantia i respecte a la decisió informada que prengui i a assegurar el seu acompanyament.
2. Que, des del moment que s'ha tingut coneixement de la notícia, els Departaments de l'Ajuntament implicats en l'atenció a les víctimes i en la resposta institucional davant les agressions masclistes, estan treballant coordinadament amb altres institucions supramunicipals i agents socials, tractant de contrastar la informació, amb l'objecte de tenir la visió més completa i precisa possible del cas.
3. Així mateix, que els Departaments de Polítiques Socials i Salut Pública, en col·laboració amb el Departament de Seguretat Ciutadana hi està donant una resposta urgent per acompanyar la víctima, garantint tota la informació i utilitzant per a això els recursos psicològics, jurídics, sanitaris o d'acollida i de protecció que pogués requerir.
4. Quan tinguem tota la informació contrastada, s'elaborarà i s'acordarà un comunicat, que serà difós a través dels mitjans locals i romandrà en la web i xarxes socials de l'Ajuntament de X.

PROPOSTA DE COMUNICAT EN CAS CLAR

Davant la recent agressió masclista succeïda en el nostre municipi, des del Ajuntament de X volem manifestar la nostra més enèrgica condemna i rebuig de l'agressió, així com el nostre suport i proximitat cap a la víctima i el seu entorn posant a la seva disposició els recursos psicològics, jurídics, sanitaris, de protecció i d'acollida que requereixi i garantint que compta amb tota la informació que afecta als seus interessos.

92

En aquest sentit, l'Ajuntament de X des del moment que ha tingut notícia sobre el cas i després de contrastar la informació que ens permetés tenir la visió més completa i precisa possible sobre aquest, s'ha activat el "Protocol d'actuació davant violències sexuals en espais festius" convocant una reunió d'urgència per recollir la informació i coordinar la resposta institucional i l'atenció a la víctima i el seu entorn.

Volem insistir que la violència masclista és una greu vulneració dels Drets Humans i un problema social de primer ordre que atempta contra la dignitat i la integritat física i moral de les dones i les persones LGTBIQ+ que la pateixen i s'enfronten. Aquesta violència no és una acció o accions aïllades, és un entramat de conductes explícites, missatges normalitzats i simbòlics que structuren la nostra societat amb l'objectiu últim de mantenir la subordinació de les dones als homes i de no permetre l'existència de cap cos, model i/o comportaments que transgredeixin els límits marcats pel sistema heteropatriarcal vigent.

A les festes i en el temps d'oci, la diversió, l'alcohol i la sensació d'impunitat que genera la multitud i el "tot s'hi val" i les excuses, són a la base dels motius perquè aquesta violència masclista es manifesti de forma permanent a través de tocaments o petons no consentits, comentaris o mirades degradants sobre el cos de les dones, la pressió per mantenir relacions sexuals, comentaris i gestos LGTBIQfòbics, etc.

Per aquest motiu, treballar des de la prevenció i la corresponsabilitat social de tota la comunitat de X, en el rebuig i resposta immediata a les agressions masclistes, sigui urgent i imprescindible.

En aquest sentit, l'Ajuntament de X com a institució pública responsable de garantir l'exercici efectiu dels drets humans de les dones i persones LGBTIQ+, seguirà impulsant les mesures dirigides al fet que les entitats municipals i la ciutadania en general respongui de manera immediata i contundent a qualsevol agressió masclista, s'atengui de manera prioritària a la víctima, es desenvolupin actuacions preventives per dotar les dones i persones LGBTIQ+ d'instruments que els permetin fer front a la violència i al no permetre la impunitat social dels agressors. A més, l'Ajuntament i el Consell Comarcal de l'Anoia es comprometen a seguir donant suport i treballant en l'exercici de les seves competències, per garantir vides lliures de violència masclista.

Per tot això, aquest Ajuntament fa una crida a tota la ciutadania de X a participar demà a les 12:00 hores, a la Plaça X, a una concentració amb el lema X. Així mateix, als espais de festa de la ciutat, es realitzarà una parada de la música durant 15 minuts a les 00.00h i es farà una lectura del comunicat oficial i una parada de 5 minuts en tots els actes festius organitzats per l'Ajuntament, alhora que des d'aquí animem a la participació en aquestes iniciatives o a totes les altres vulguin fer-se, per sumar-se als diversos gestos col·lectius que mostrin el rebuig contundent a qualsevol tipus d'agressió masclista.

8.10 Full de contractació per a grups musicals

Contractació grups musicals/DJ's

....., amb DNI ..... , amb domicili
....., de..... es compromet a informar al grup de
música contractat que, durant l'actuació, cal que eviti missatges i cançons que
promoguin, de manera explícita, el consum de drogues i/o que facin apologia de l'ús i
abús de l'alcohol, i també que puguin incitar agressions i delictes racistes, homòfobs
o sexistes”.

A ....., ... de/d'..... de 20.....

8.11. Campanya per a la prevenció i sensibilització de les violències masclistes.

8.12. Glossari

FEMINISMES: Conjunt heterogeni de moviments polítics, culturals, econòmics, etc. al voltant d'una perspectiva feminista, que busquen l'apoderament de les dones. Parlem de feminismes perquè aquests canvien al llarg del temps i l'espai. Exemples: Les sufragistes, feminisme de classe, feminisme radical, afro-feminisme, feminisme islàmic, etc.

96

ORIENTACIÓ SEXUAL: Té a veure amb el subjecte de desig sexual. En les societats occidentals hi ha catalogades (tot i que no sempre reconegudes) diverses orientacions sexuals: Heterosexualitat, bisexualitat, pansexualitat, homosexualitat. L'absència de desig sexual s'anomena asexualitat.

HETEROSEXUALITAT: Orientació sexual en la qual una persona se sent atreta per membres del sexe oposat.

HOMOSEXUALITAT: Orientació sexual en la qual una persona se sent atreta per membres del mateix sexe.

BISEXUALITAT: Orientació sexual en la qual una persona se sent atreta per els dos sexes, dones i homes.

PANSEXUALITAT: Orientació sexual en la qual una persona se sent atreta per altres persones independentment del seu gènere.

HETERONORMATIVITAT: Sistema de pensament que presumeix que l'heterosexualitat és l'orientació sexual normal o natural i la privilegia per sobre de la resta d'orientacions.

GÈNERE: El gènere és un element constitutiu de les relacions socials basades en les diferències que distingeixen els sexes. És una construcció social que construeix diferències socials entre les persones d'un gènere o altre, de manera que els homes tenen una posició de privilegi social respecte les dones. Aquest s'assigna en néixer segons certes característiques anatòmiques tot i que aquesta assignació no té per què coincidir amb la identitat de gènere.

IDENTITAT DE GÈNERE: És el gènere amb el qual una persona s'identifica. Es parteix de la idea que aquesta identificació s'ha d'adscriure a un sexe: les femelles s'han d'identificar com a dones i els mascles, com a homes. Tot i això, les persones trans mostren que el gènere atribuït en néixer en funció del sexe no sempre es correspon amb la identitat sentida. A més, les formes d'identificació no es limiten només al binomi dona o home (com mostren les persones amb gènere fluid o les que no s'identifiquen ni com a dona ni com a home).

EXPRESSIÓ DE GÈNERE: Es refereix als comportaments, rols, vestimenta, aficions i gestualitat d'una persona. Degut al dualisme home-dona existeix una clara divisió entre els comportaments associats a la masculinitat i els associats a la feminitat.

ATENCIÓ: No s'ha de confondre expressió de gènere amb identitat de gènere. Aquesta última fa referència al gènere amb què una persona se sent identificada, i no sempre coincideix amb l'expressió de gènere. És a dir, un home pot ser molt femení i això no implica que se senti identificat com a dona, o viceversa.

CISGÈNERE: Són aquelles persones que s'identifiquen i es reconeixen a si mateixes amb el sexe (masculí - femení) que se'ls va assignar en el moment de néixer. En les persones cisgènere compleixen la norma social de concordança entre identitat de gènere i sexe biològic. Aquesta norma és: Home - Masculí / Dona - Femení

TRANSGÈNERE: Descriu el fet que un individu s'identifiqui un gènere diferent del gènere que li ha estat assignat en néixer.

SISTEMA CISHETEROPATRIARCAL: La societat en la que vivim està estructurada a partir de diversos dualismes com són sexe/gènere - home/dona. Aquests són una construcció social en la que el "sexe biològic" es definit erròniament com una identitat de gènere, sobre la qual es sustenta el sistema cisheteropatriarcal. Aquest dualisme també serveix per establir les categories i rangs de privilegi que conformen el sistema

cisheteropatriarcal. Aquelles persones amb més privilegi són les que sustenten i perpetuen la norma cisheteropatriarcal, mentre que les que compten amb menys privilegi són subjectes més exposats a les violències que condemnen la no-cisheteronorma.

+	PRIVILEGI	-
Home		Dona
Masculí		Femení
Genitals masculins		Genitals femenins

CISHETERONOMATIVITAT: Conjunt de creences i idees que operen en el sistema cisheteropatriarcal, que dona privilegi a les persones heterosexuales i cisgènere, i produeix un tipus d'opressió sobre la resta de col·lectius.

ESTEREOTIPS DE GÈNERE: Són un conjunt d'idees preconcebudes, que fomenten els prejudicis que s'han anat construint i, es mantenen arrelats en la societat sense una raó fonamentada. El que fan, és determinar quins han de ser els comportaments i les actituds, correctes o incorrectes, tant de dones com dels homes, atribuint-los uns atributs psíquics i físics que ajuden a conformar una determinada personalitat. Aquestes categories estanques home/dona limiten les respectives possibilitats de desenvolupament i les capacitats personals, culturals, socials, econòmiques, polítiques, esportives, emocionals, etc. establertes de manera unidireccional.

DESIGUALTATS DE GÈNERE: Són la distribució de rols i poders a la nostra societat que atorga un valor superior al gènere masculí en vers la resta. Alguns exemples: Feminització del treball de cura, feminització de la pobresa, sostre de vidre en la carrera professional, por i inseguretats al carrer, legitimació de la utilització de la violència, objectivació o cosificació sexual del cos de les dones, Etc.

LGBTIQ+: Col·lectiu que engloba tot un conjunt d'identitats de gènere i orientacions sexuals que s'escapen de la cisheteronormativitat, així doncs, inclou a les lesbianes, els gais, les persones trans, bisexuals i intersexuals.

LGBTIQFÒBIA: És la por o l'aversion irracional contra les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals.

VIOLÈNCIA MASCLISTA: Violació dels drets humans a través de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, té com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

ALGUNES FORMES DE VIOLÈNCIES MASCLISTES, SEGONS LA LLEI 5/2008:

- **VIOLÈNCIA FÍSICA:** Acte o omisió de força contra el cos d'una dona, que li produeixi o li pugui produir una lesió física o un dany.
- **VIOLÈNCIA PSICOLÒGICA:** Conducta que produeixi patiment a una dona per qualsevol que en limiti l'àmbit de llibertat (amenaces, humiliació, vexacions, coerció verbal, etc.).
- **VIOLÈNCIA SEXUAL:** Acte de naturalesa sexual no consentit per una dona, independentment que la persona agressora pugui tenir amb ella una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

- **VIOLÈNCIA ECONÒMICA:** Privació intencionada i no justificada de recursos i la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.
- **VIOLÈNCIA OBSTÈTRICA I VULNERACIÓ DE DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS:** Consisteix a impedir o dificultar l'accés a una informació veraç, necessària per a la presa de decisions autònomes i informades. Pot afectar els diferents àmbits de la salut física i mental, incloent-hi la salut sexual i reproductiva. Pot impedir o dificultar a les dones prendre decisions sobre llurs pràctiques i preferències sexuals, i sobre llur reproducció i les condicions en què es duu a terme, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable.
- **VIOLÈNCIA DIGITAL:** Consisteix en els actes de violència masclista i misogínia en línia comesos, instigats, amplificats o agreujats, en part o totalment, amb l'ús de tecnologies de la informació i de la comunicació, plataformes de xarxes socials, webs o fòrums, correu electrònic i sistemes de missatgeria instantània i altres mitjans semblants que afectin la dignitat i els drets de les dones.
- **VIOLÈNCIA DE SEGON ORDRE:** Consisteix en la violència física o psicològica i les represàlies, exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista.
- **VIOLÈNCIA VICÀRIA:** Consisteix en qualsevol tipus de violència exercida contra els fills i filles amb la finalitat de provocar dany psicològic a la mare.

VICTIMIZACIÓ SECUNDÀRIA O REVICTIMITZACIÓ: El maltractament addicional exercit contra les dones que es troben en situacions de violència masclista i llurs fills i filles, com a conseqüència directa o indirecta dels dèficits quantitatius i qualitatius de les intervencions dutes a terme pels organismes responsables, i també per les actuacions desencertades o negligents provinents d'altres agents implicats.

CONSENTIMENT SEXUAL: La voluntat expressa, emmarcada en la llibertat sexual i en la dignitat personal, que dona pas a l'exercici de pràctiques sexuals i l'avalua. La prestació del consentiment sexual s'ha de fer des de la llibertat, ha de romandre vigent durant tota la pràctica sexual i està acotada a una persona o diverses persones, a unes determinades pràctiques sexuals i a unes determinades mesures de precaució, tant davant d'un embaràs no desitjat com d'infeccions de transmissió sexual. No hi ha consentiment si l'agressor crea unes condicions o s'aprofita d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense comptar amb la voluntat de la dona.

INTERSECCIONALITAT: Concurrència de la violència masclista amb altres eixos de discriminació, com l'origen, el color de la pell, el fenotip, l'ètnia, la religió, la situació administrativa, l'edat, la classe social, la precarietat econòmica, la diversitat funcional o psíquica, les addiccions, l'estat serològic, la privació de llibertat o la diversitat sexual i de gènere, que fa que impactin de manera agreujada i diferenciada. La interacció d'aquestes discriminacions ha d'ésser tinguda en compte a la hora d'abordar la violència masclista.

8.13 Diagnosi en el marc del protocol davant les violències sexuals en espais d'oci a la comarca de l'Anoia